

соціологічна група

РЕЙТИНГ

Стан медичної сфери в Україні

грудень 2016

Методологія

- Аудиторія: населення України від 18 років і старші
- Вибірка репрезентативна за віком, статтю, регіонами і типом поселення.
- Вибіркова сукупність: **1500 респондентів**
- Особисте формалізоване інтерв'ю (**face-to-face**)
- Помилка репрезентативності дослідження: **не більше 2,5%**
- Терміни проведення: **12-22 грудня 2016 р.**

РЕЗЮМЕ

- За результатами опитування, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг» у грудні 2016 року, **дві третини опитаних знають, хто є їхнім сімейним лікарем або терапевтом, інша третина – не знають.** Чим старші респонденти, тим більша їхня обізнаність про сімейного лікаря. Жінки більше володіють цією інформацією, аніж чоловіки.
- 53% опитаних довіряють своєму сімейному лікареві, 21% натомість не довіряють, 26% не змогли оцінити свій рівень довіри до нього. Рівень довіри прямо залежить від частоти відвідувань лікарів респондентами та їхнього рівня обізнаності про нього – **серед тих, хто знає свого сімейного лікаря, майже 80% йому довіряють.** Жінки та особи старшого віку більше довіряють лікареві, аніж чоловіки та молодші.
- Майже половина (48%) заявляють, що сімейний лікар надавав їм поради щодо попередження захворювань або рекомендації щодо здорового способу життя. Водночас стільки ж запевнили, що не отримували подібних рекомендацій. **Серед тих, хто отримував ці поради 82%, довіряють своєму сімейному лікареві.**
- **37% опитаних консультуються із лікарем або будь-яким медичним спеціалістом із приводу стану свого здоров'я чи надання будь-яких рекомендацій щодо стану свого здоров'я рідше аніж раз на рік.** Чверть користуються такою послугою один раз в рік, 17% – консультуються з лікарем принаймні кожні 6 місяців, 10% – кожні три місяця, 5% – щомісяця. Жінки частіше спілкуються з медиками стосовно свого здоров'я або ж рекомендацій, аніж чоловіки. Також особи старшого віку частіше відвідують лікарів аніж молодь.
- **42% респондентів заявили, що мають від одного до трьох захворювань, які турбують їх у даний момент.** 17% зазначили, що страждають від більше як чотирьох хвороб. Натомість третина заявила, що не мають жодних проблем із здоров'ям на даний час. Стан здоров'я залежить від віку – чим старші респонденти, тим більше серед них тих, кого хвилюють захворювання. Чоловіки менше скаржаться на своє здоров'я аніж жінки.
- **27% опитаних перевіряли своє серце та судини цього року, ще 16%** заявили, що проходили подібні обстеження у минулому році, 20% – більше аніж два роки тому, а 12% – більше аніж чотири роки тому. **18% взагалі не перевіряли стан серцево-судинної системи.** Найбільше тих, хто перевірявся на предмет серцево-судинних захворювань цього року серед мешканців Півдня (31%) та Сходу (40%). Натомість чверть опитаних з Заходу взагалі ніколи не проходила подібних обстежень. Знову ж таки, серед осіб старшого віку більше тих, хто проходив подібні перевірки цього року, аніж серед молоді. Також подібних респондентів більше серед жінок, аніж серед чоловіків.
- **Дві третини опитаних не приймають ліків або вітамінів для лікування або попередження серцевих захворювань, третина – приймають.** 42% жінок вживають «серцеві» ліки, серед чоловіків таких лише 22%. Половина опитаних старше 51-го року також приймають подібні препарати. Серед тих, хто часто звертається до лікарів або цього року проходив обстеження серцево-судинної системи, таких майже дві третини.
- **39% опитаних довіряють новинам про зміни в медичній галузі, які поширюються на телебаченні, натомість 56% – не довіряють. До подібної інформації, яка поширюється в інтернеті з довірою ставиться 36% респондентів, натомість 39% не довіряють їй, крім того 26% не змогли оцінити свій рівень довіри до медичних новин з всесвітньої павутини. До такої інформації в друкованій пресі з довірою ставляться 29% опитаних, з недовірою – 56%, медичним новинам на радіо довіряють 27% опитаних, не довіряють 52%.** Серед мешканців Заходу найбільше тих, хто довіряє новинам про зміни в медичній галузі в усіх видах ЗМІ. Найменше таких серед мешканців Сходу. Молодь більше довіряє подібній інформації з мережі Інтернет, старше покоління – з телебачення. Жінки дещо більше довіряють таким новинам на телебаченні, аніж чоловіки.

РЕЗЮМЕ

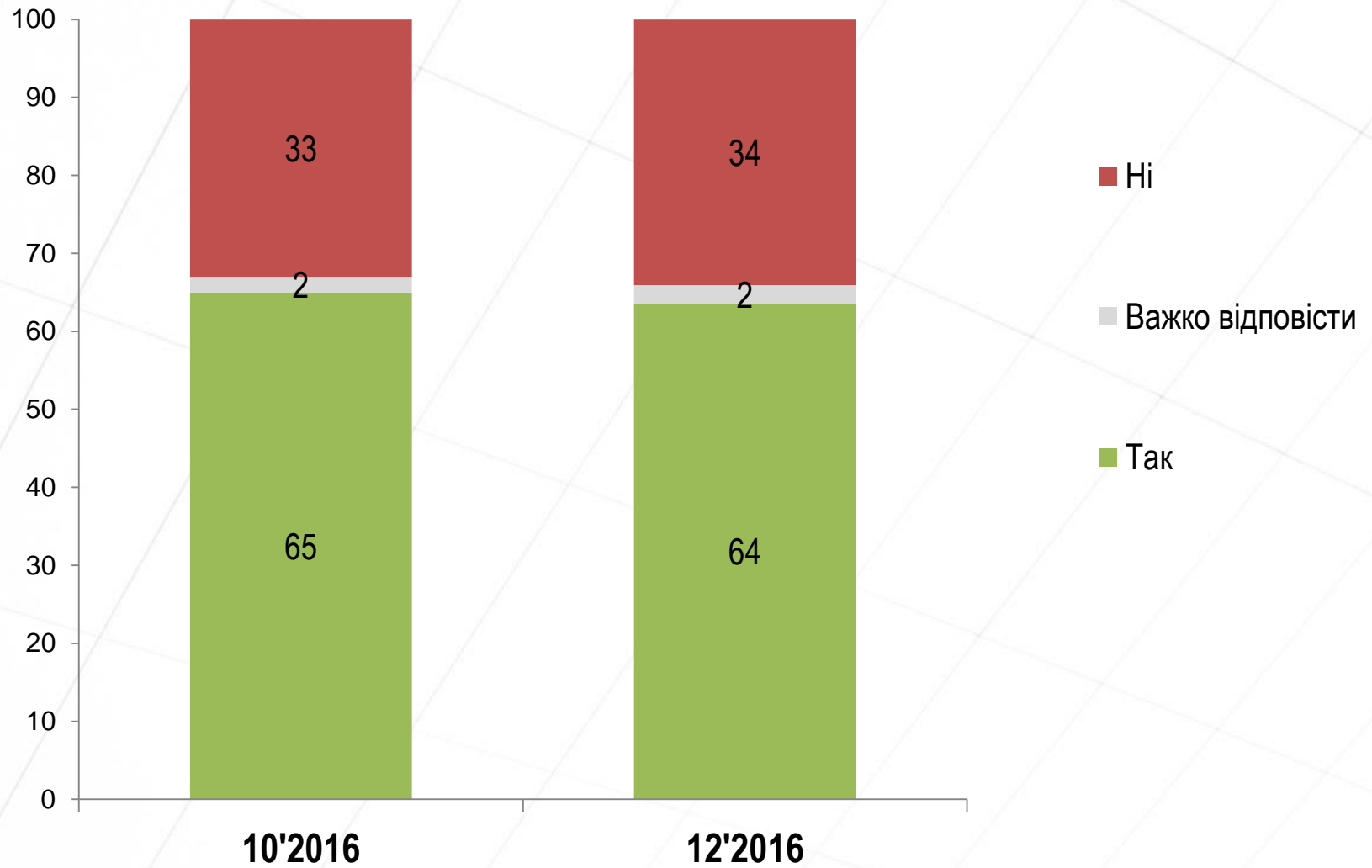
- **76%** респондентів довіряють пожежно-рятувальній службі у їх регіоні, **14%** – не довіряють. Службі швидкої медичної допомоги довіряють **74%** опитаних, не довіряють – **22%**. Медичним закладам (поліклінікам, лікарням) довіряють **57%**, не довіряють – **36%**, аптекам довіряють **55%**, не довіряють – **38%**, поліції довіряють **48%** опитаних, не довіряють – **45%**.
- Складається ситуація, коли люди з одного боку не задоволені станом медицини і вважають, що загальна якість державних медичних послуг в країні погіршується або не змінюється, з іншого – продовжують довіряти медичним закладам і лікарям.
- **Серед останніх урядових ініціатив щодо реформування медичної сфери респонденти найбільше** підтримують відшкодування пацієнтам витрат на ліки від діабету, астми та серцево-судинних захворювань (**84%**) та запровадження обов'язково медичного страхування (**64%**). Створення Центрів громадського здоров'я підтримують **58%**, не підтримують **21%**, **22%** не змогли визначитися; запровадження стандартизованих протоколів лікування підтримують **57%**, не підтримують **12%**, **30%** не змогли визначитися; ухвалення концепції розвитку системи громадського здоров'я підтримують **57%**, не підтримують – **22%**, така ж кількість не змогла оцінити; запровадження механізму контрактів, що зумовить підвищення зарплат лікаря, підтримують **44%** опитаних, не підтримують **35%**, **21%** не відповіли на це питання, укладання контрактів із гарантованою ціною за лікування підтримують **38%** опитаних, не підтримують – **42%**, не змогли оцінити – **20%**; заснування госпітальних округів підтримують **36%**, водночас не підтримують **44%**, **20%** не змогли визначитися із своїми оцінками.
- З **64%** у жовтні ц.р. до **69%** у грудні зріс рівень підтримки ініціативи щодо створення фельдшерської служби з метою надання першої медичної допомоги при травматичних ситуаціях. Водночас **практично не змінився рівень підтримки скасування Наказу №33**. Цю ініціативу як і восени підтримують дещо більше половини опитаних (**58%**).
- Застосування процедури конкурентних, прозорих тендерів для державних закупівель певних лікарських препаратів підтримують **64%**, не підтримують – **17%**.
- Лише **27%** опитаних вважають, що запровадження механізму укладання контрактів між пацієнтом і лікарем зі збільшенням заробітної плати лікаря як мінімум на **30%** покращить якість медичної допомоги. **36%** стверджують, що це не матиме ніякого впливу, а **16%** взагалі думають, що після цього якість допомоги погіршиться. **21%** не змогли відповісти на це питання. Найбільше тих, хто оптимістично сприймає цю ініціативу на Заході (**33%**), найменше – на Сході (**17%**). Водночас, у східних регіонах найбільше тих, хто просто не зміг ніяким чином висловити свої оцінки стосовно цих змін (**37%**). Також найбільша підтримка цього механізму серед тих, хто доволі часто відвідує лікарів.
- **77%** підтримують вакцинацію дітей проти таких хвороб як поліомієліт, кір, туберкульоз, гепатит В, дифтерія та ін. Не підтримують цей захід профілактики **12%**, **11%** не змогли формувати своє ставлення до цього. Рівень підтримки вакцинації дещо вищий серед міського населення, жінок, осіб старшого віку та тих, хто довіряє медичним закладам.
- **Запровадження обов'язкових щеплень дітям** проти таких хвороб як поліомієліт, туберкульоз, кір, гепатит В, дифтерія і т.д., за умови, що ці хвороби можуть загрожувати суспільному здоров'ю населення підтримують **71%** опитаних, не підтримують – **13%**, не визначилися із ставленням – **16%**. Знову ж таки, цю ініціативу дещо більше підтримують міські мешканці, жінки, та ті, хто довіряють медичним закладам.

Ставлення та довіра до лікарів

Чи знаєте Ви, хто є Вашим сімейним лікарем або терапевтом?

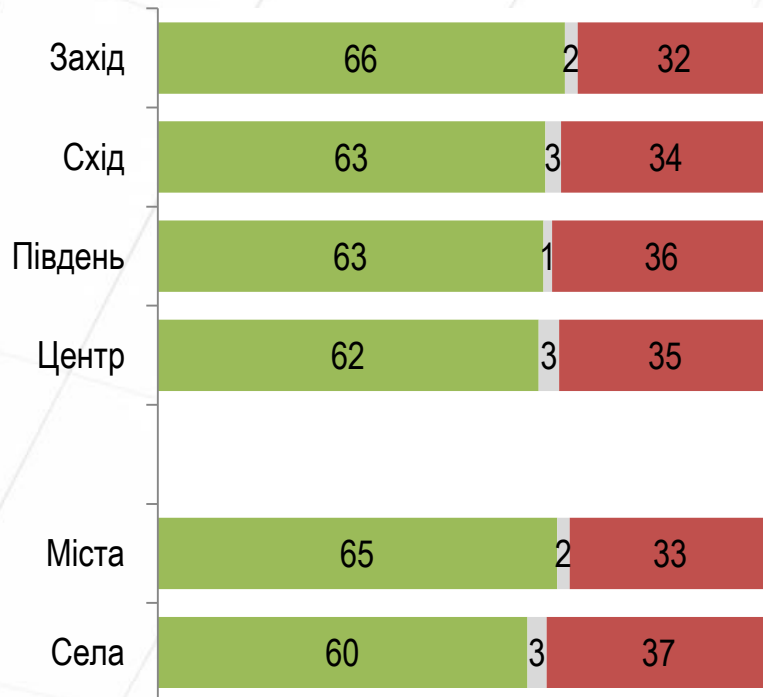
РЕЙТИНГ

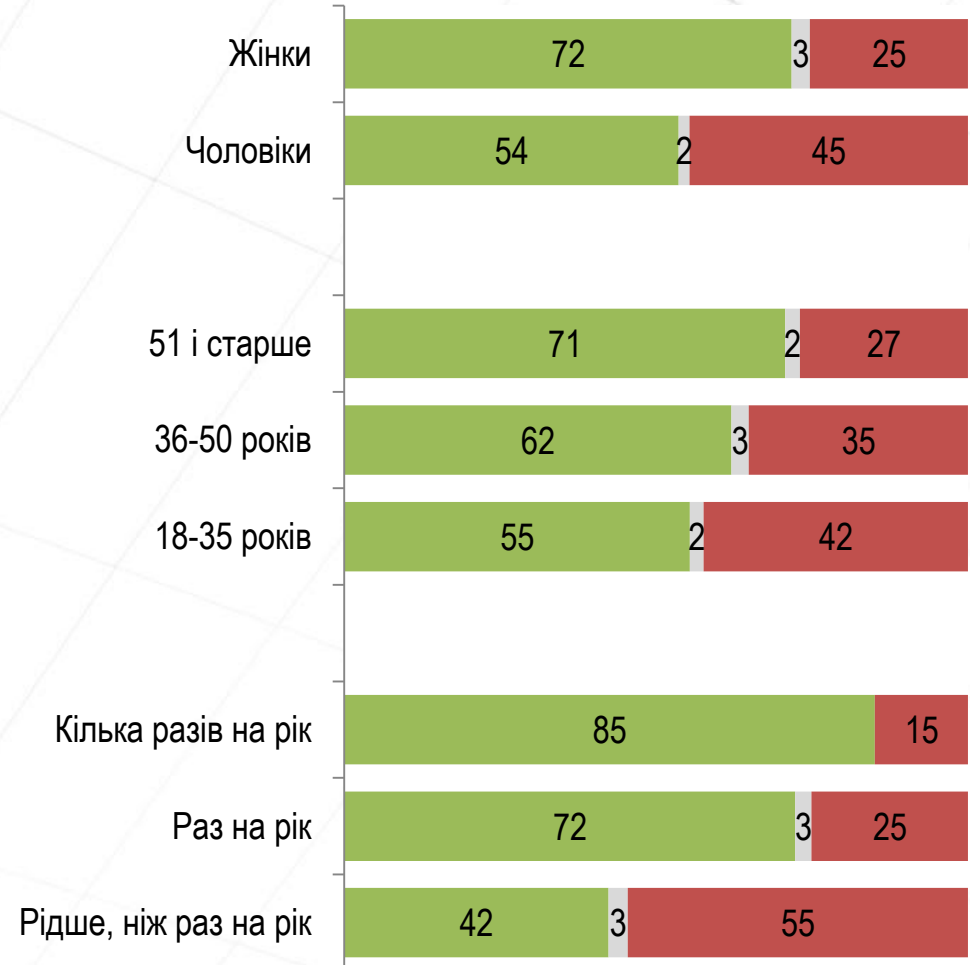
Чи знаєте Ви, хто є Вашим сімейним лікарем або терапевтом?

■ Так   ■ Важко відповісти   ■ Ні

Регіони. Тип поселення

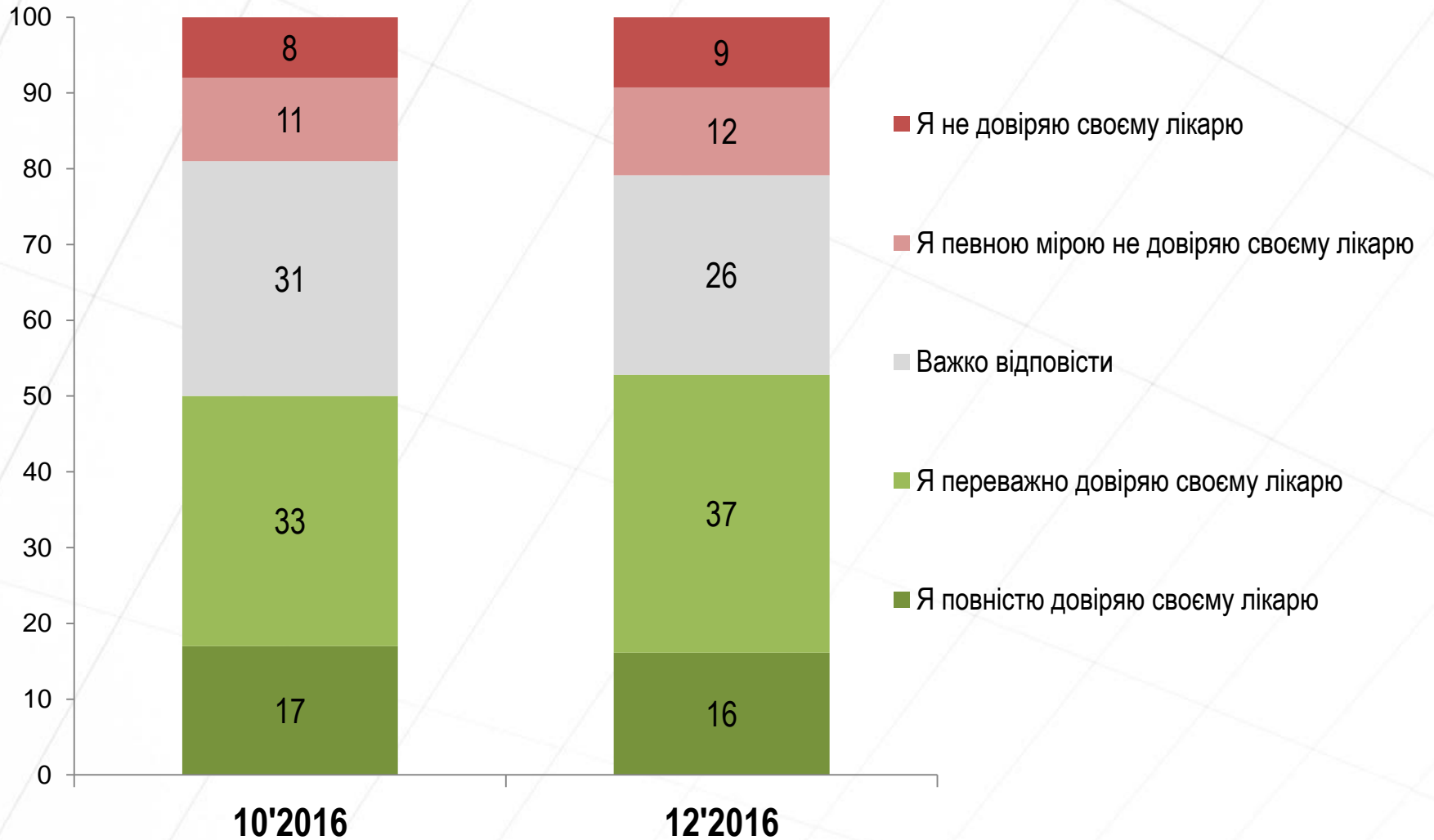

Стать. Вік. Частота звертання до лікаря

Як би Ви описали рівень довіри до Вашого сімейного лікаря?

РЕЙТИНГ

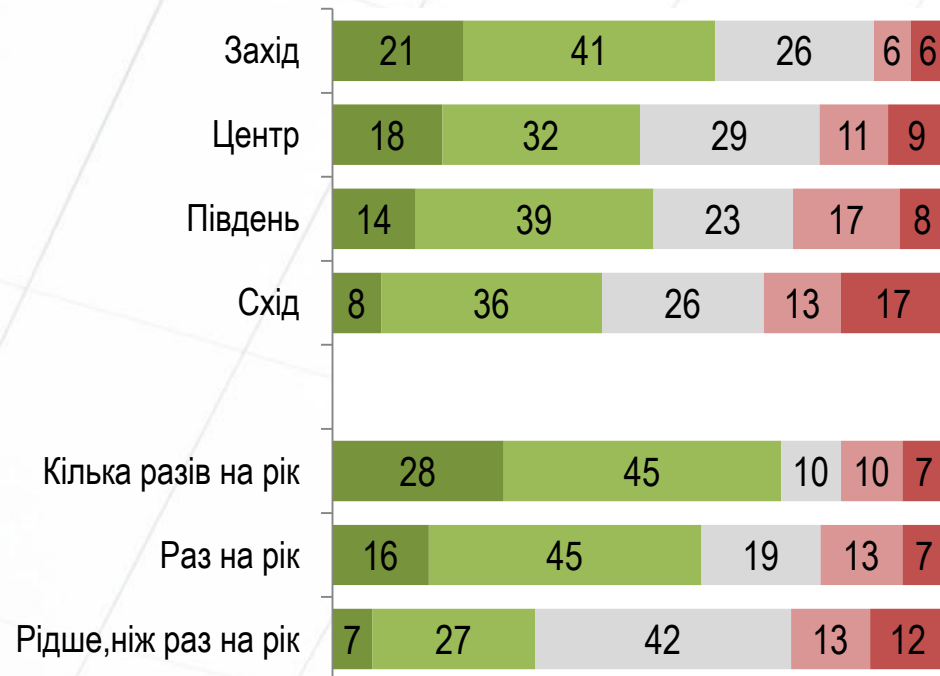

Як би Ви описали рівень довіри до Вашого сімейного лікаря?

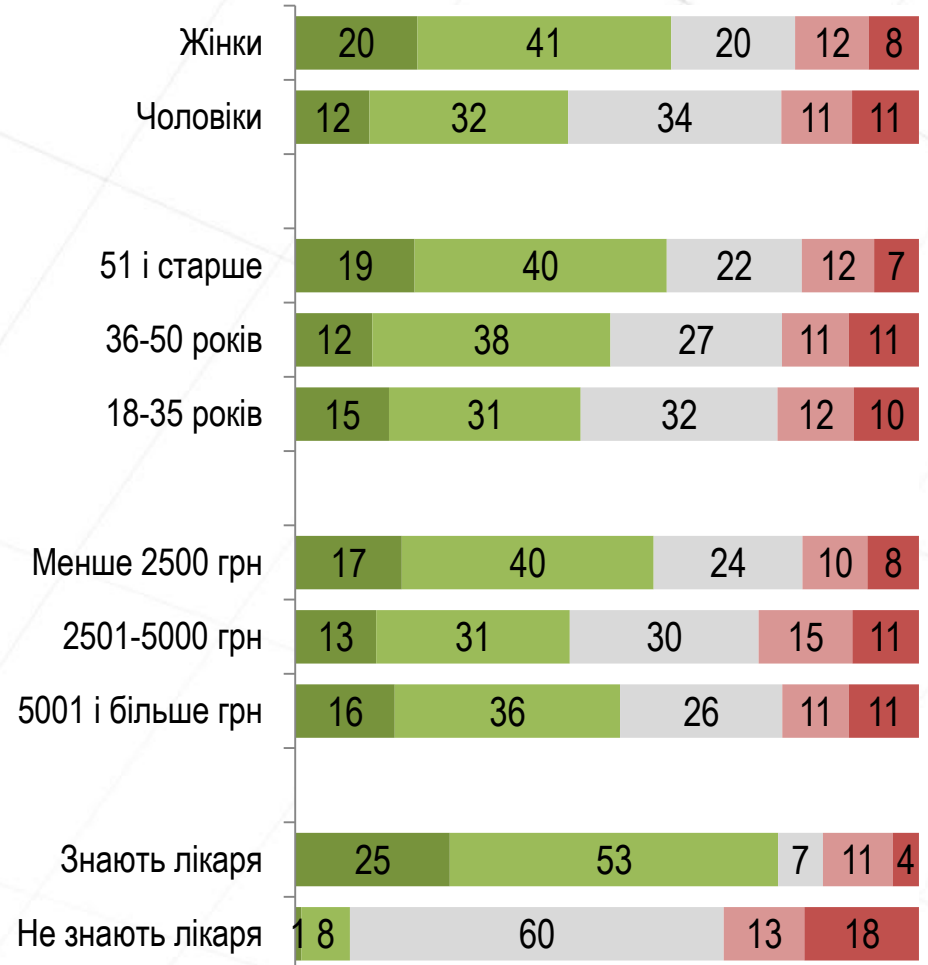
РЕЙТИНГ

- Я повністю довіряю своєму лікарю
- Я переважно довіряю своєму лікарю
- Важко відповісти
- Я певною мірою не довіряю своєму лікарю
- Я не довіряю своєму лікарю

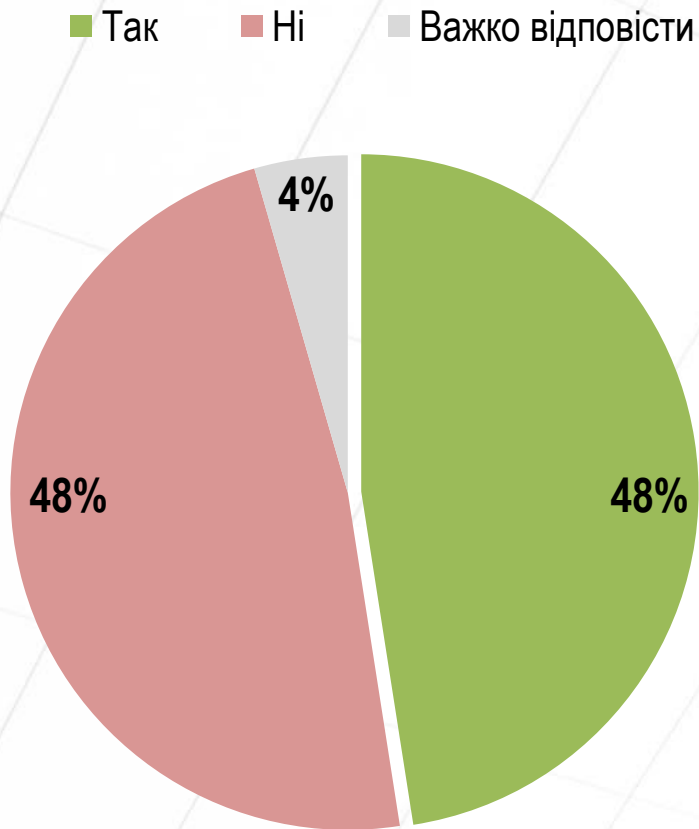
Регіони. Частота звертання до лікаря

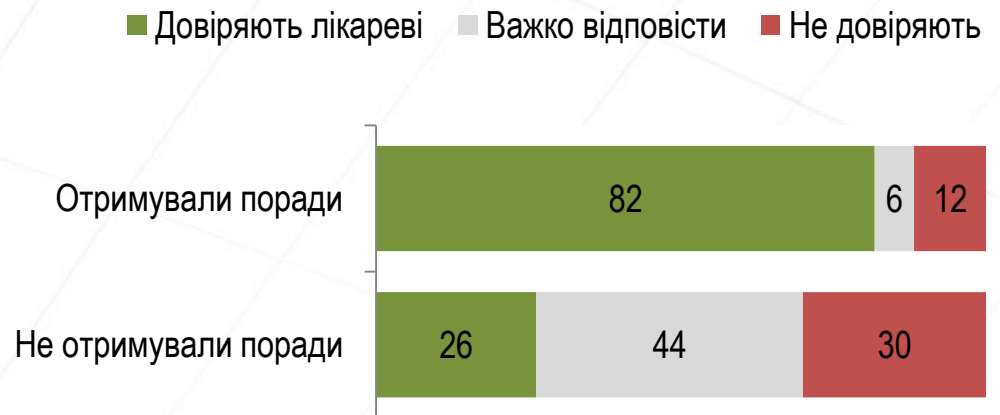
Стать. Вік. Дохід. Обізнаність щодо лікаря

Чи надавав Вам коли-небудь сімейний лікар поради щодо попередження захворювань або рекомендації щодо здорового способу життя?

Рівень довіри до отриманої інформації

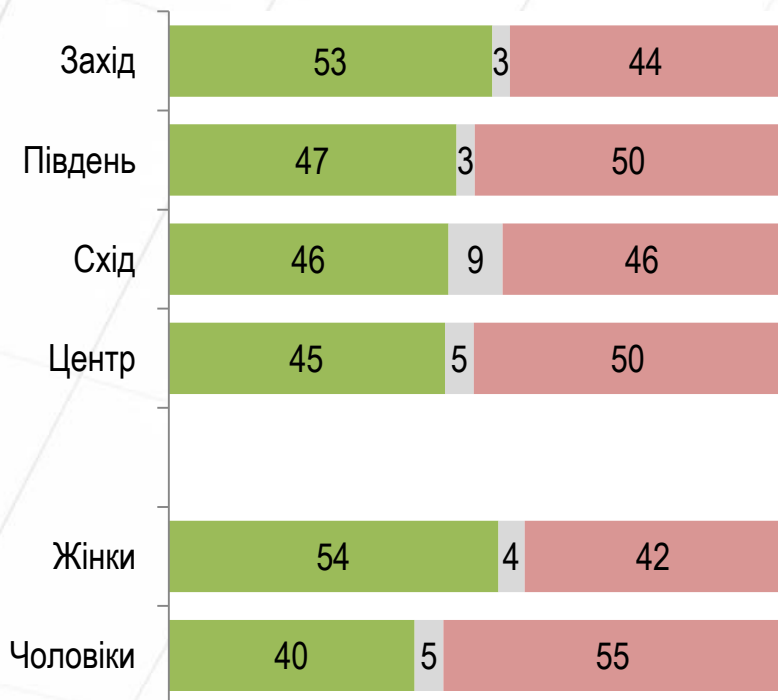

Чи надавав Вам коли-небудь сімейний лікар поради щодо попередження захворювань або рекомендації щодо здорового способу життя?

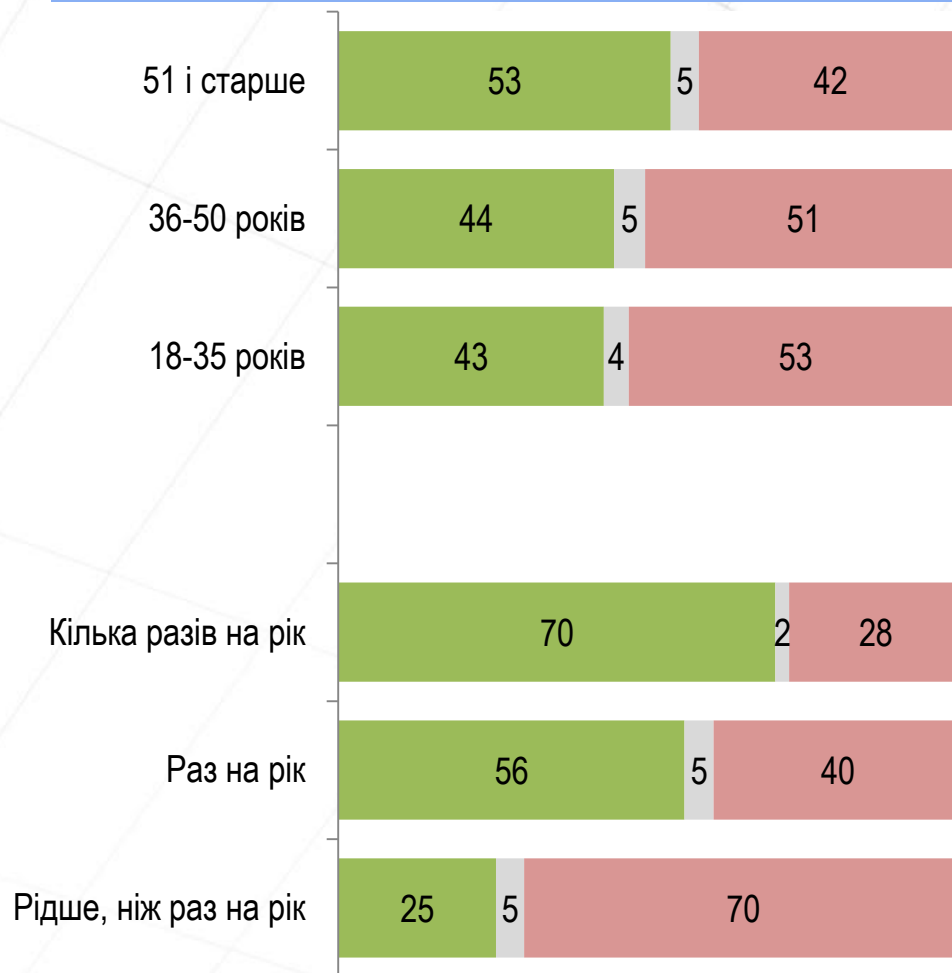
РЕЙТИНГ

■ Так   ■ Важко відповісти   ■ Ні

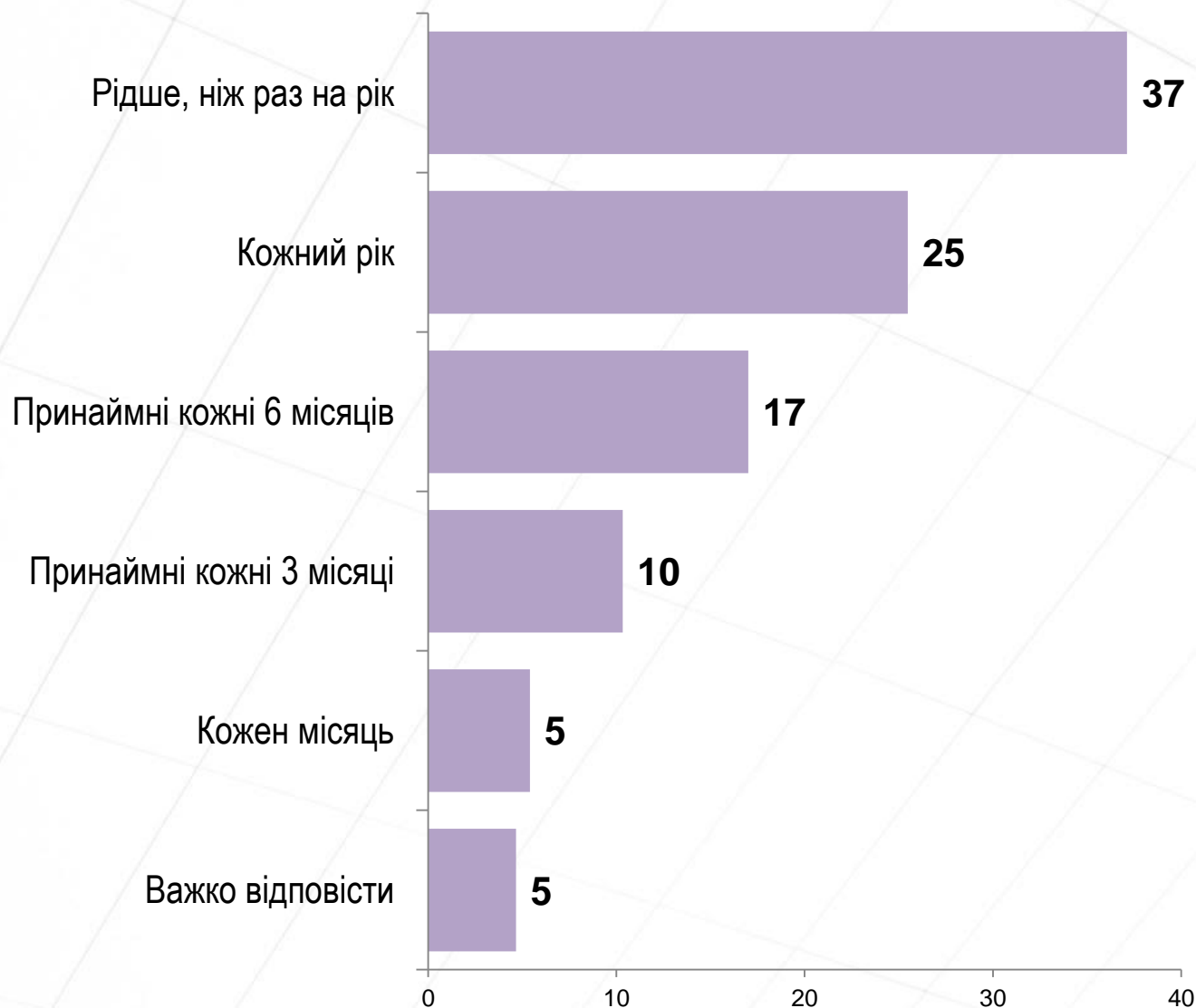
Регіони. Стать

Вік. Частота звертання до лікаря. Довіра до лікаря

Як часто Ви консультуєтеся із лікарем або будь-яким медичним спеціалістом із приводу стану свого здоров'я чи надання будь-яких рекомендацій щодо стану свого здоров'я?

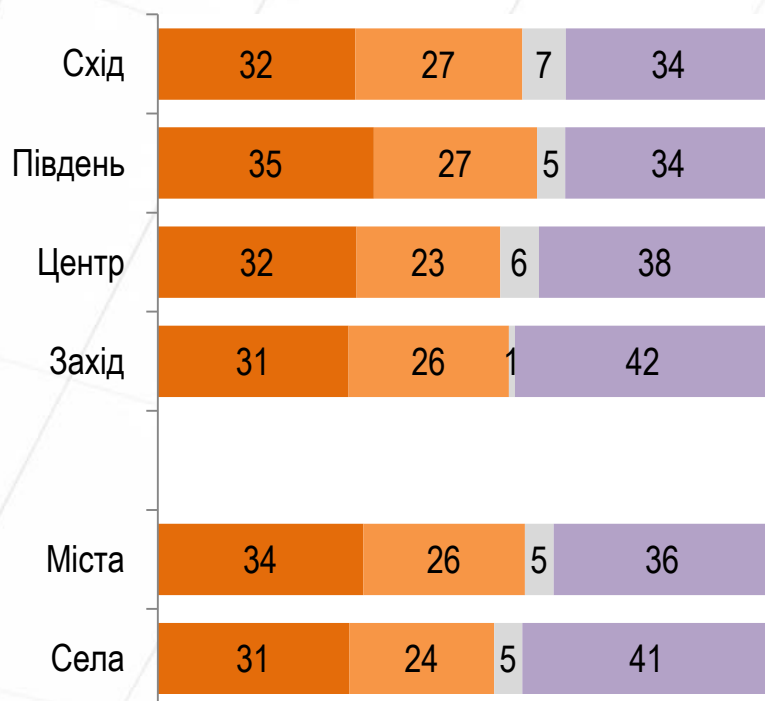

Як часто Ви консультуєтеся із лікарем або будь-яким медичним спеціалістом із приводу стану свого здоров'я чи надання будь-яких рекомендацій щодо стану свого здоров'я?

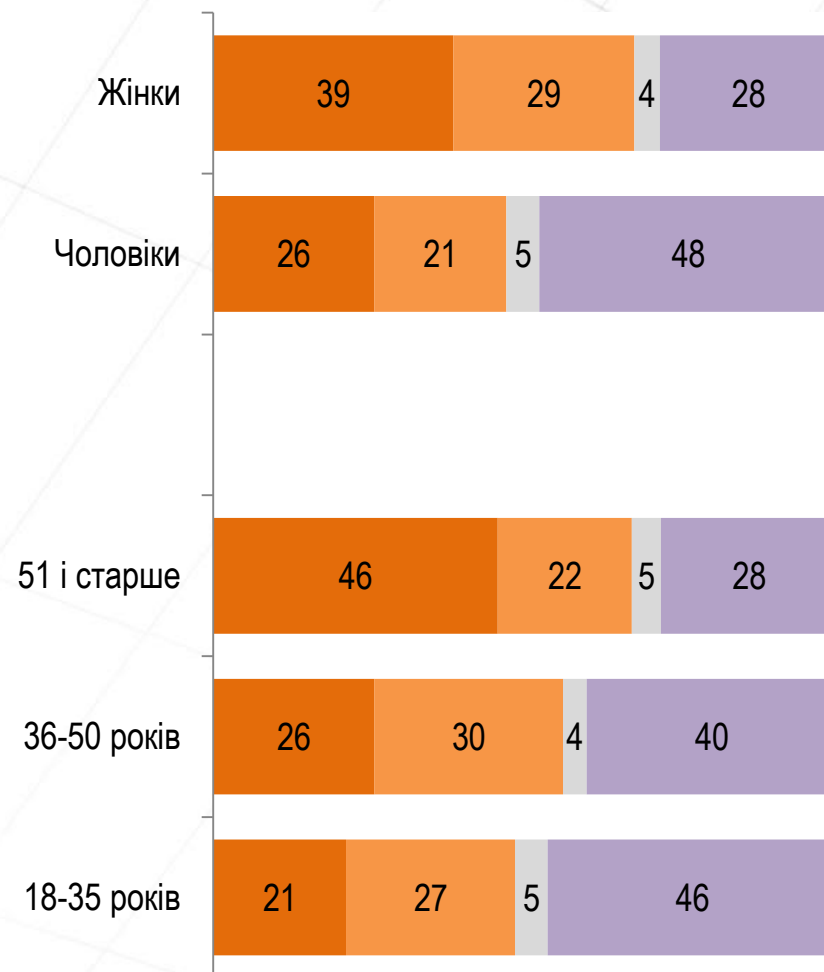
РЕЙТИНГ

- Кілька разів на рік
- Кожний рік
- Важко відповісти
- Рідше, ніж раз на рік

Регіони. Тип поселення

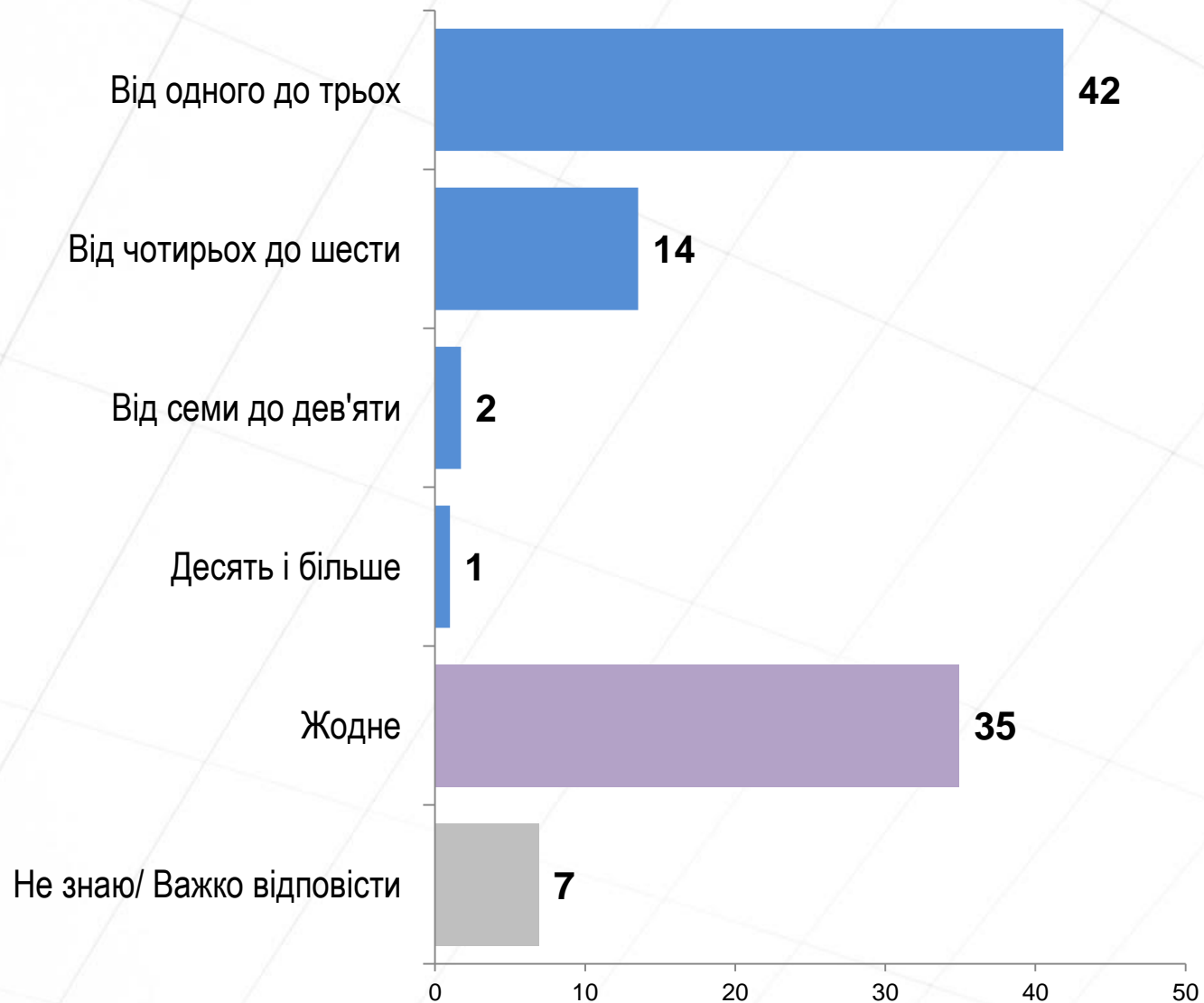
Стать. Вік

Профілактика серцевих захворювань

Як багато захворювань, про які Ви знаєте, турбують Вас в даний момент?

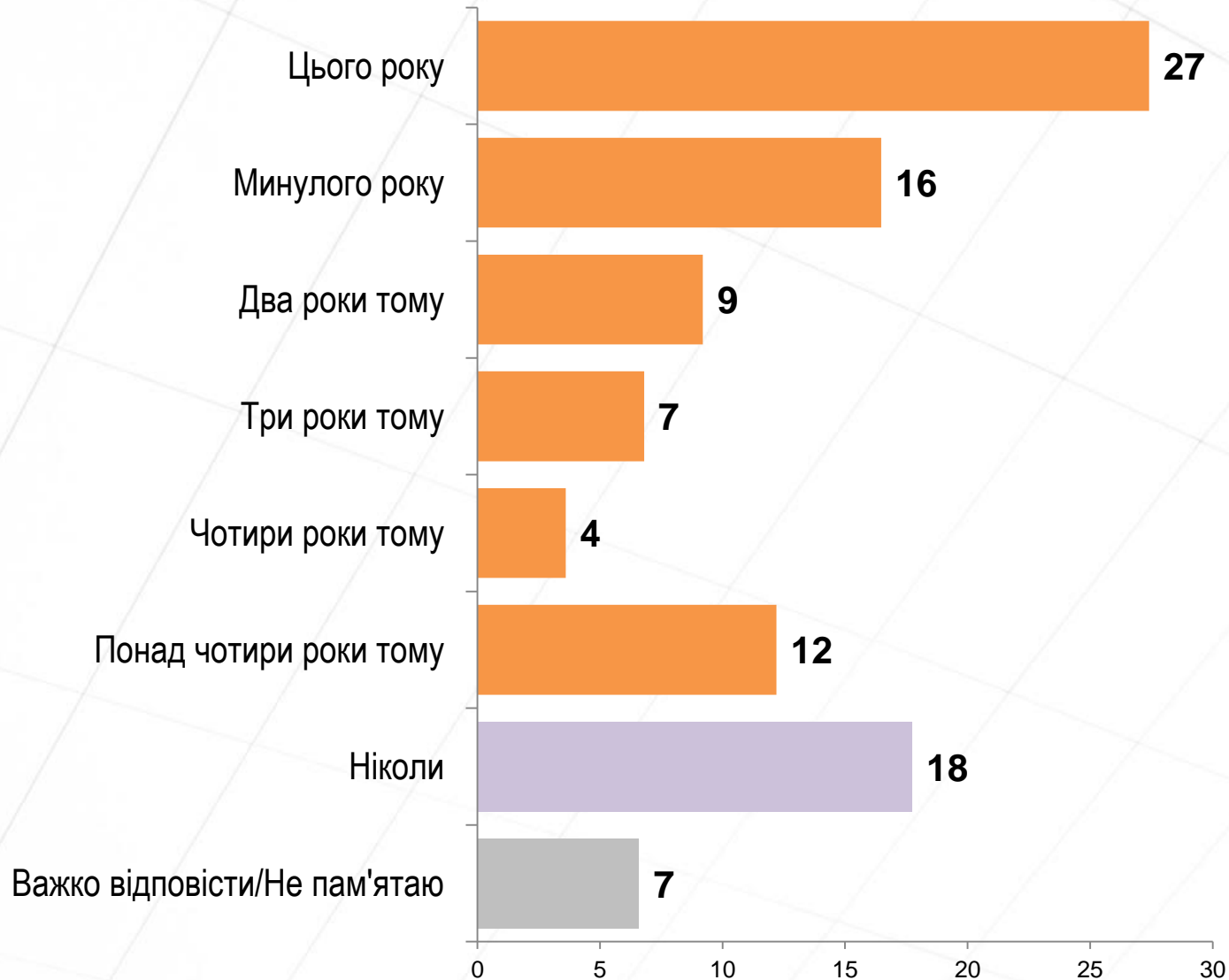

Як багато захворювань, про які Ви знаєте, турбують Вас в даний момент?

	РЕГІОНИ				ВІК			СТАТЬ		ЧАСТОТА ЗВЕРТАННЯ ДО ЛІКАРЯ		
	Захід	Центр	Південь	Схід	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Чоловіки	Жінки	Кілька разів на рік	Кожний рік	Рідше, ніж раз на рік
Жодне	41	27	37	38	58	35	17	42	29	18	34	50
Від одного до трьох	43	37	47	43	29	46	50	38	45	51	47	32
Від чотирьох до шести	12	16	12	13	4	8	24	9	18	24	9	8
Від семи до дев'яти	1	4	1			2	3	1	2	3	2	1
Десять і більше		3					2	1	1	1	1	1
Не знаю/ Важко відповісти	3	13	3	6	8	9	4	8	6	3	6	9

Коли востаннє Ви перевіряли Ваше серце і судини?

РЕЙТИНГ

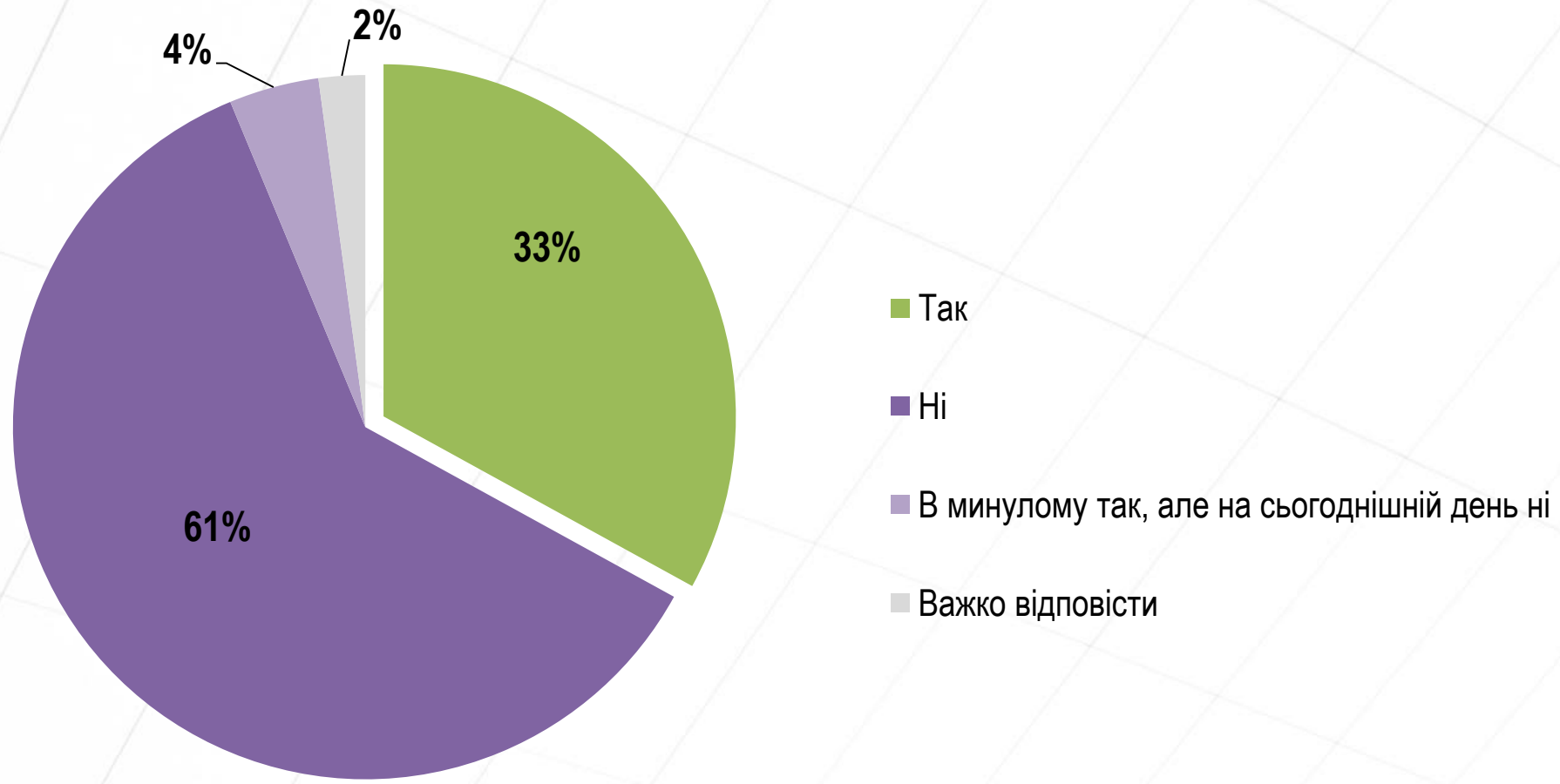

Коли востаннє Ви перевіряли Ваше серце і судини?

РЕЙТИНГ

	РЕГІОНИ				ВІК			СТАТЬ	
	Захід	Центр	Південь	Схід	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Чоловіки	Жінки
Цього року	21	24	31	40	18	23	37	22	32
Минулого року	16	18	19	10	15	14	19	15	18
Два роки тому	10	10	11	5	8	10	9	10	8
Три роки тому	5	7	10	4	6	9	7	5	8
Чотири роки тому	2	5	3	4	3	5	3	4	4
Понад чотири роки тому	17	12	9	9	10	15	12	13	11
Ніколи	24	15	15	18	32	15	8	23	13
Важко відповісти/Не пам'ятаю	5	10	2	10	7	10	4	7	6

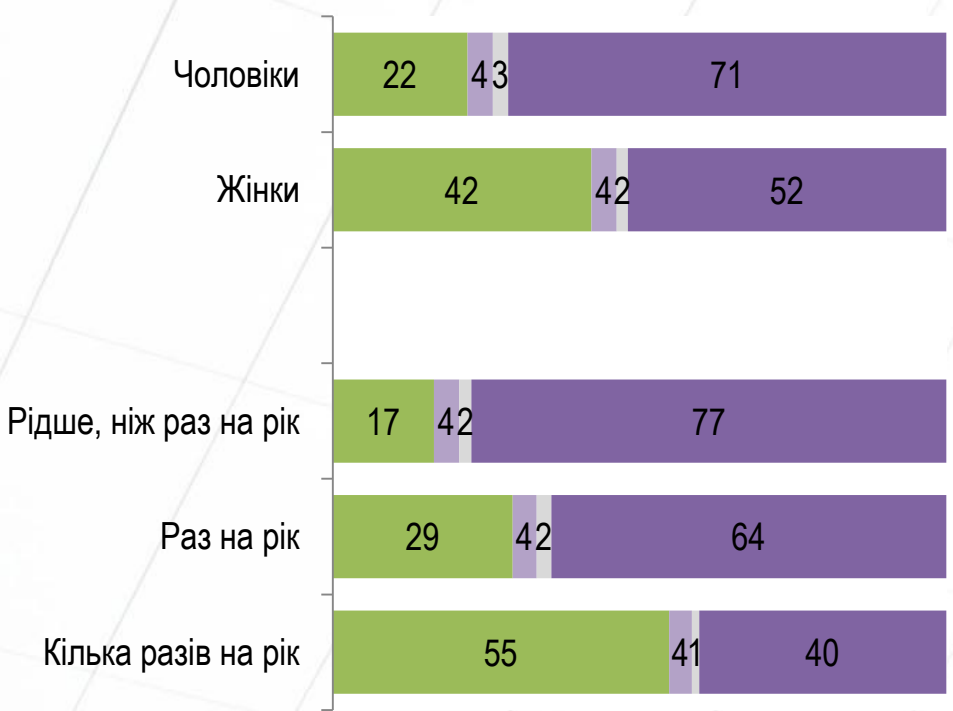
Чи приймаєте Ви ліки або вітаміни для лікування або попередження серцевих захворювань?

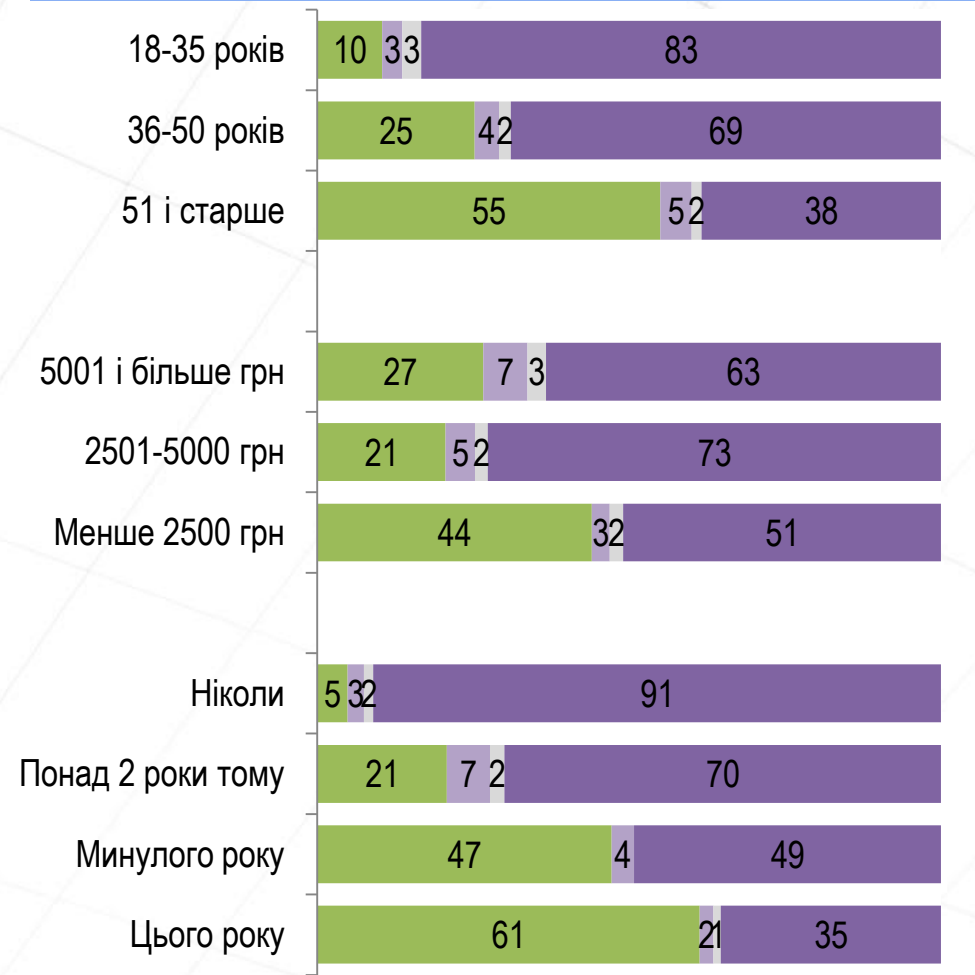
Чи приймаєте Ви ліки або вітаміни для лікування або попередження серцевих захворювань?

- Так
- В минулому так, але на сьогоднішній день ні
- Важко відповісти
- Ні

Стать. Частота звертання до лікаря

Вік. Дохід. Коли востаннє перевіряли серце та судини

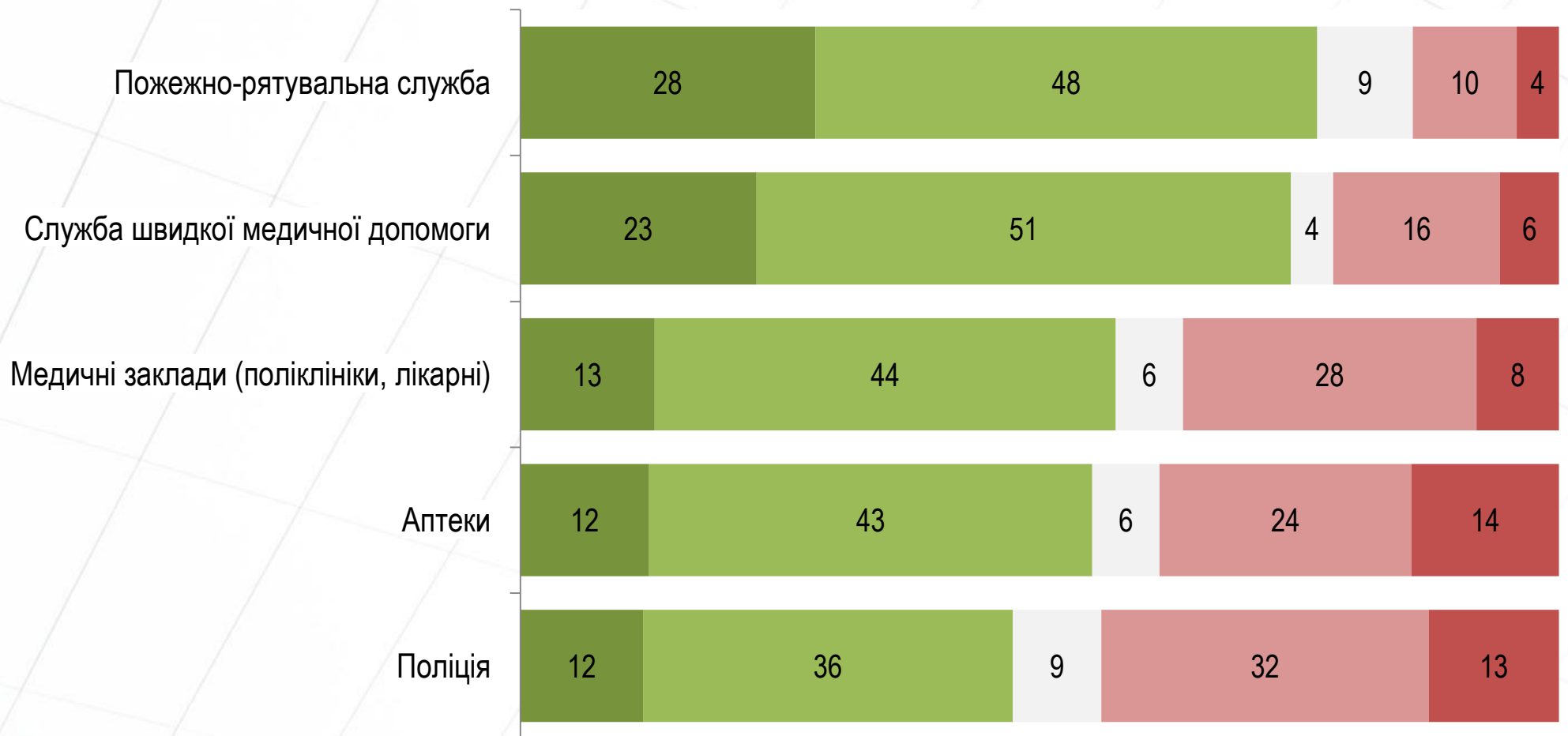

Довіра до окремих служб і установ

Наскільки Ви довіряєте таким службам та установам у Вашому регіоні ...

■ Цілком довіряю
 ■ Швидше довіряю
 ■ Важко відповісти
 ■ Скоріше не довіряю
 ■ Зовсім не довіряю

Наскільки Ви довіряєте таким службам та установам у Вашому регіоні ...

сума відповідей «цілком довіряю» та «скоріше довіряю», %

	РЕГІОНИ			
	Захід	Центр	Південь	Схід
Служба швидкої медичної допомоги	77	68	81	72
Пожежно-рятувальна служба	85	74	83	59
Поліція	51	50	47	37
Медичні заклади (поліклініки, лікарні)	64	58	60	42
Аптеки	54	50	65	51

Наскільки Ви довіряєте таким службам та установам у Вашому регіоні ...

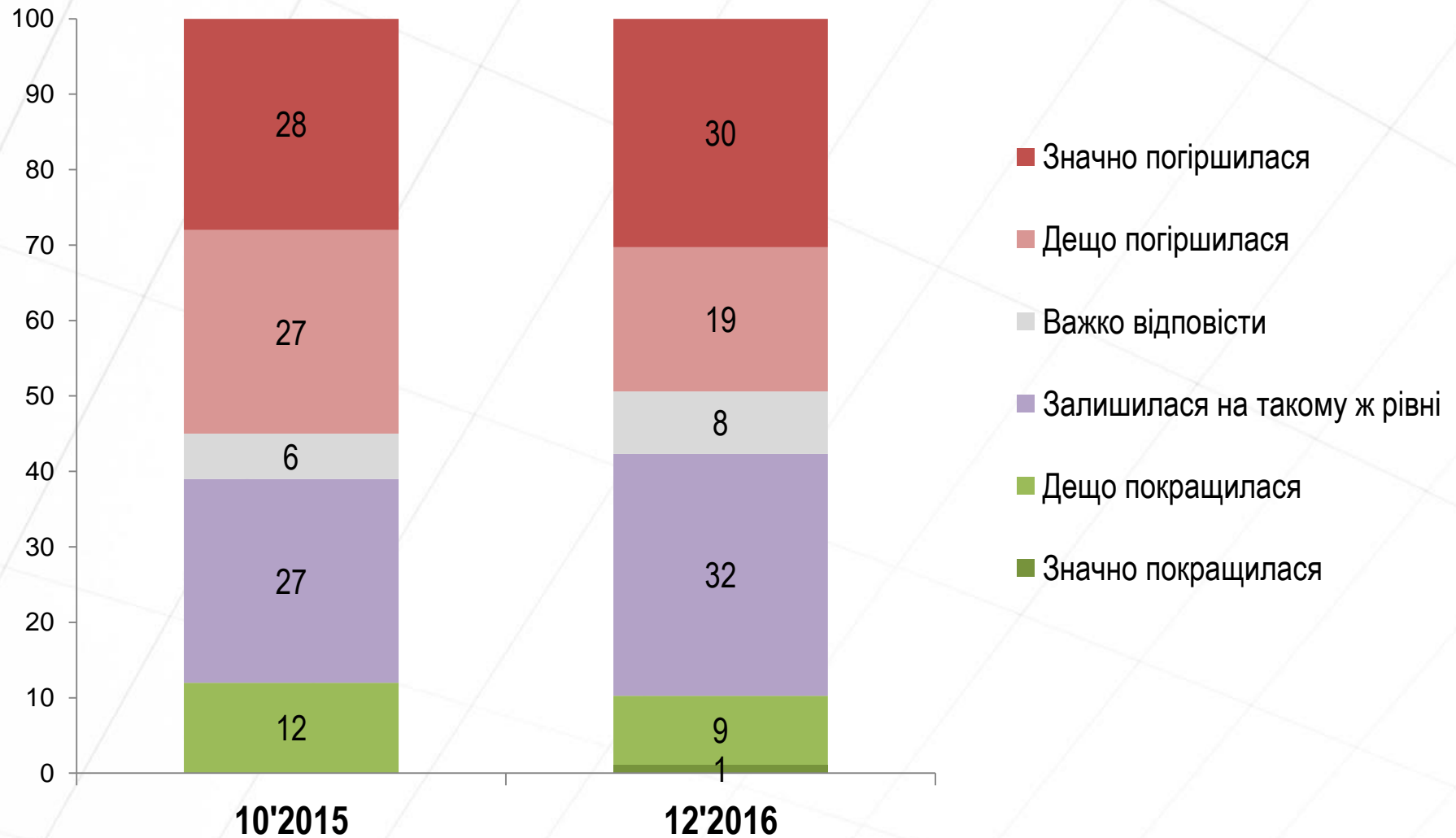
сума відповідей «цілком довіряю» та «скоріше довіряю», %

	СТАТЬ		ДОХІД		
	Чоловіки	Жінки	Менше 2500 грн	2501-5000 грн	5001 і більше грн
Служба швидкої медичної допомоги	71	77	76	74	68
Пожежно-рятувальна служба	76	77	76	75	80
Поліція	44	51	46	47	53
Медичні заклади (поліклініки, лікарні)	51	62	60	51	59
Аптеки	51	58	56	53	63

Оцінка стану медичної галузі

За останні два роки загальна якість державних медичних послуг для країни:

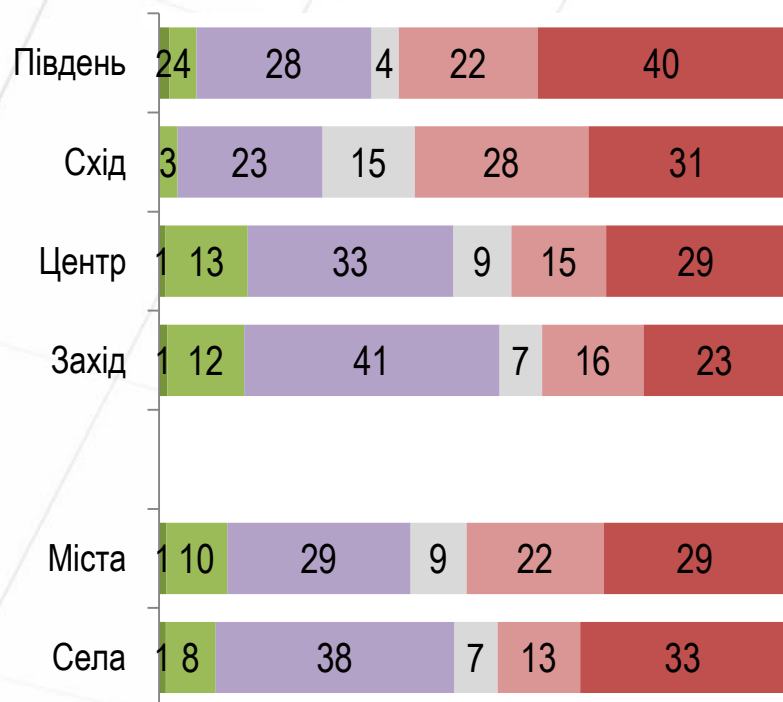

За останні два роки загальна якість державних медичних послуг для країни:

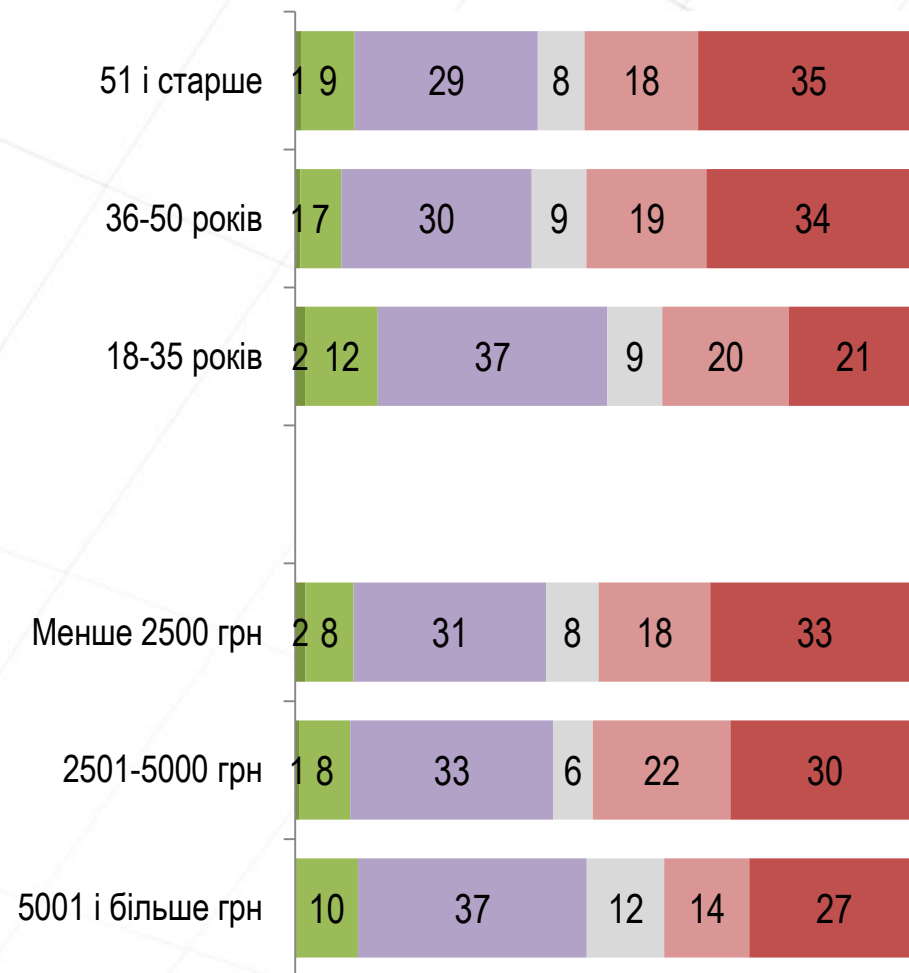
РЕЙТИНГ

- Значно покращилася
- Залишилася на такому ж рівні
- Дещо погіршилася
- Дещо покращилася
- Важко відповісти
- Значно погіршилася

Регіони. Тип поселення

Вік. Дохід

Наскільки Ви довіряєте новинам про зміни в медичній галузі країни, які поширюються ...?

РЕЙТИНГ

■ Повністю довіряю   ■ Скоріше довіряю   ■ Важко відповісти   ■ Скоріше не довіряю   ■ Зовсім не довіряю

Наскільки Ви довіряєте новинам про зміни в медичній галузі країни, які поширюються ...?

РЕЙТИНГ

Сума відповідей «повністю довіряю» та «скоріше довіряю», %

	РЕГІОНИ				ВІК			СТАТЬ	
	Захід	Центр	Південь	Схід	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Чоловіки	Жінки
На телебаченні	50	34	40	30	38	37	41	36	41
На радіо	42	20	23	21	26	24	29	25	28
В пресі	45	24	27	14	29	26	30	27	30
В інтернеті	43	33	36	30	54	38	20	36	35

Ставлення до окремих ініціатив Уряду

Наскільки Ви підтримуєте чи не підтримуєте такі ініціативи?

РЕЙТИНГ

серед усіх респондентів, %

■ Повністю підтримую ■ Скоріше підтримую ■ Важко відповісти ■ Скоріше не підтримую ■ Зовсім не підтримую

Наскільки Ви підтримуєте чи не підтримуєте такі ініціативи?

РЕЙТИНГ

серед усіх, %

Сума відповідей «повністю підтримую» та «скоріше підтримую», %

РЕГІОНИ

	Захід	Центр	Південь	Схід
Запровадження обов'язкового медичного страхування, коли усі громадяни платитимуть внески як податки в держбюджет.	73	63	71	40
Заснування госпітальних округів, метою яких створення в окрузі однієї багатопрофільної лікарні, решта лікарень надаватимуть послуги, які не вимагають високотехнологічного обладнання.	47	37	34	23
Укладання контрактів між пацієнтами і лікарями, що гарантуватиме отримання медичного лікування за визначеною ціною	50	41	35	18
Ухвалення концепції розвитку системи громадського здоров'я, яка передбачає переорієнтацію системи від політики лікування до профілактики та збереження здоров'я людини	59	49	55	71
Запровадження механізму контрактів між пацієнтом і лікарем, що дозволить збільшити заробітну плату лікаря як мінімум на 30%	50	43	40	37
Створення на базі Держсанепідемслужби Центрів громадського здоров'я, метою яких є проведення моніторингу, інформування і попередження захворювань, епідеміологічного нагляду тощо	60	58	60	51
Відшкодування пацієнтам витрат на ліки від діабету 2-го типу, бронхіальної астми і серцево-судинних захворювань	90	81	86	81
Запровадження стандартизованих протоколів на базі доказової медицини для лікування всіх захворювань.	57	60	60	47

Наскільки Ви підтримуєте чи не підтримуєте такі ініціативи?

серед усіх, %

Сума відповідей «повністю підтримую» та «скоріше підтримую», %

ВІК

	18-35 років	36-50 років	51 і старше
Запровадження обов'язкового медичного страхування, коли усі громадяни платитимуть внески як податки в держбюджет.	69	75	67
Відшкодування пацієнтам витрат на ліки від діабету 2-го типу, бронхіальної астми і серцево-судинних захворювань	31	41	43
Заснування госпітальних округів, метою яких створення в окрузі однієї багатoproфільної лікарні, решта лікарень надаватимуть послуги, які не вимагають високотехнологічного обладнання.	31	37	37
Запровадження механізму контрактів між пацієнтом і лікарем, що дозволить збільшити заробітну плату лікаря як мінімум на 30%	30	35	32
Укладання контрактів між пацієнтами і лікарями, що гарантуватиме отримання медичного лікування за визначеною ціною	29	32	32
Ухвалення концепції розвитку системи громадського здоров'я, яка передбачає переорієнтацію системи від політики лікування до профілактики та збереження здоров'я людини	16	23	22
Створення на базі Держсанепідемслужби Центрів громадського здоров'я, метою яких є проведення моніторингу, інформування і попередження захворювань, епідеміологічного нагляду тощо	13	18	17
Запровадження стандартизованих протоколів на базі доказової медицини для лікування всіх захворювань.	15	14	16

Наскільки Ви підтримуєте чи не підтримуєте такі ініціативи?

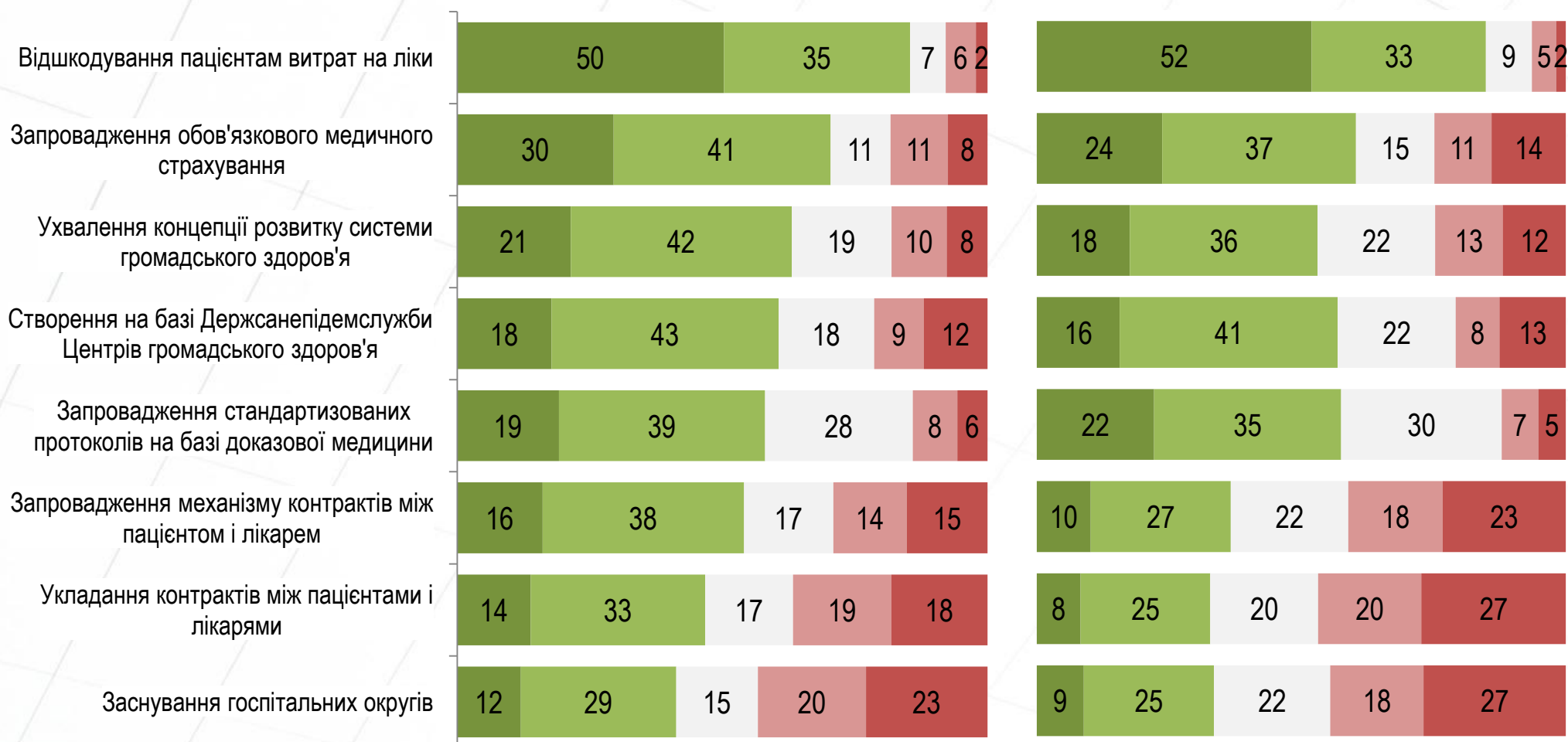
серед усіх, %

серед тих, хто довіряє новинам на ТБ

серед тих, хто НЕ довіряє новинам на ТБ

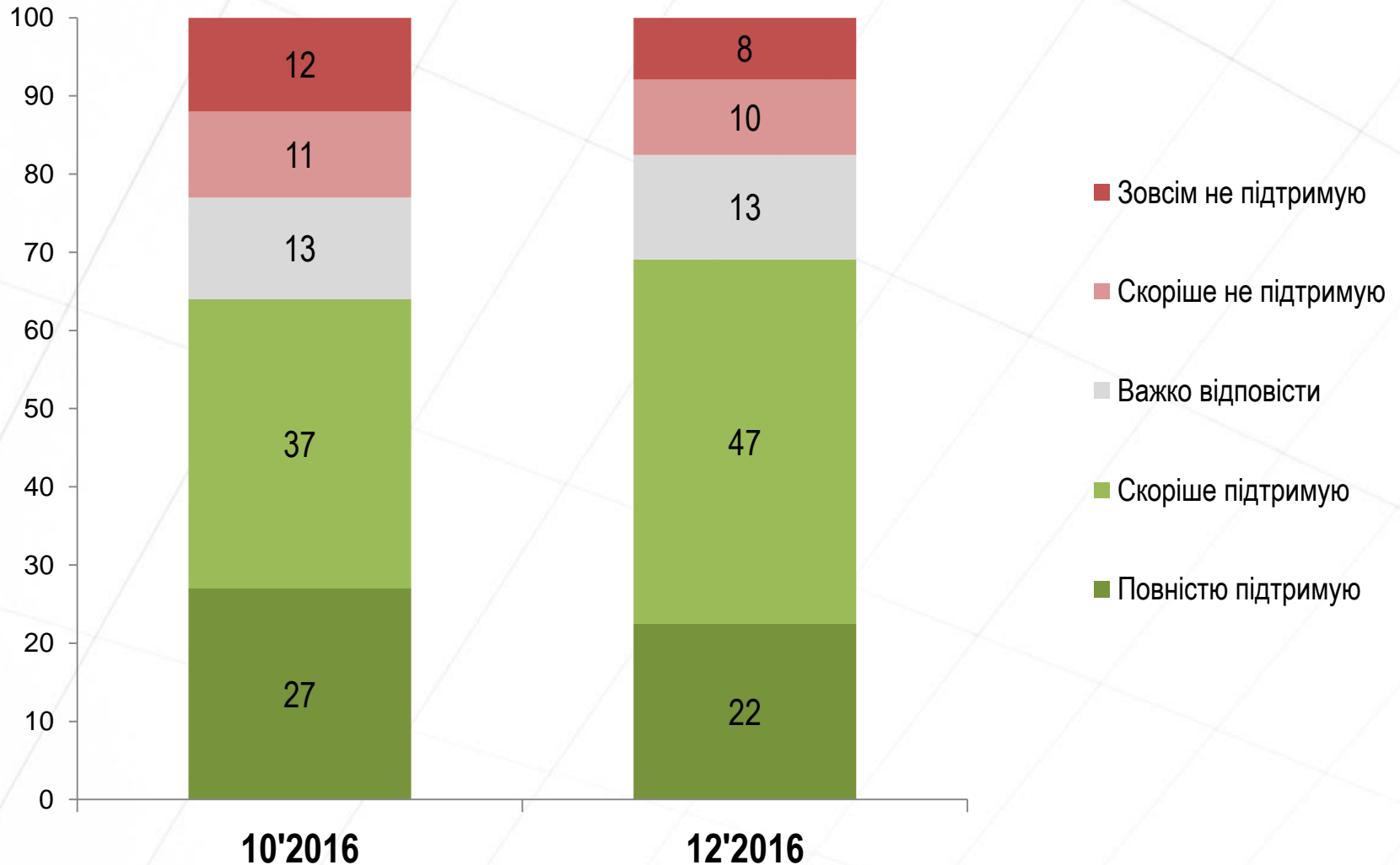
■ Повністю підтримую ■ Скоріше підтримую ■ Важко відповісти ■ Скоріше не підтримую ■ Зовсім не підтримую

Окремі аспекти реформування медичної сфери

У країнах Заходу, послуги фельдшера використовуються при наданні першої медичної допомоги при травматичних ситуаціях, щоб врятувати життя пацієнта, доки він не отримає повноцінного і незалежного лікування у відділенні швидкої допомоги. Що Ви думаєте щодо створення такої служби в Україні?

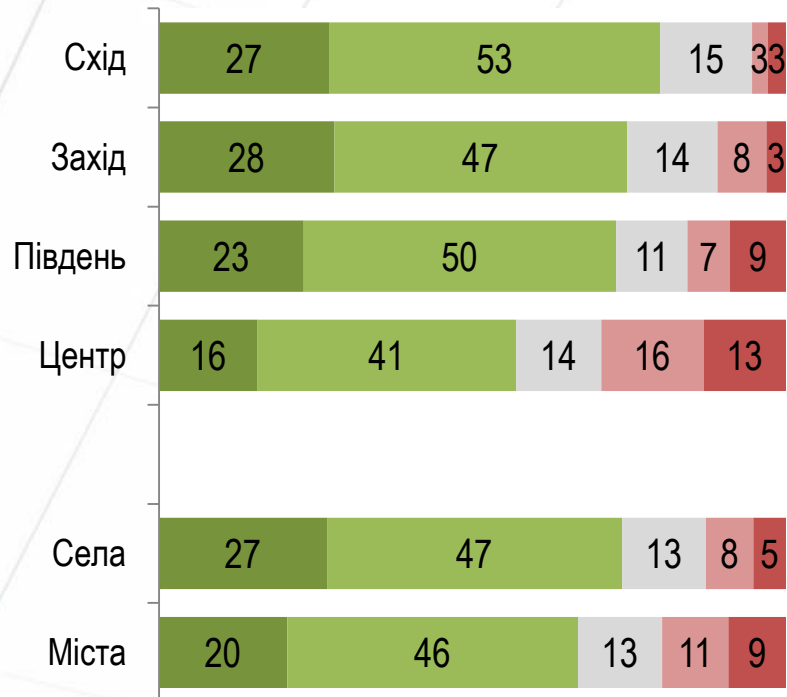

У країнах Заходу, послуги фельдшера використовуються при наданні першої медичної допомоги при травматичних ситуаціях, щоб врятувати життя пацієнта, доки він не отримає повноцінного і незалежного лікування у відділенні швидкої допомоги. Що Ви думаєте щодо створення такої служби в Україні?

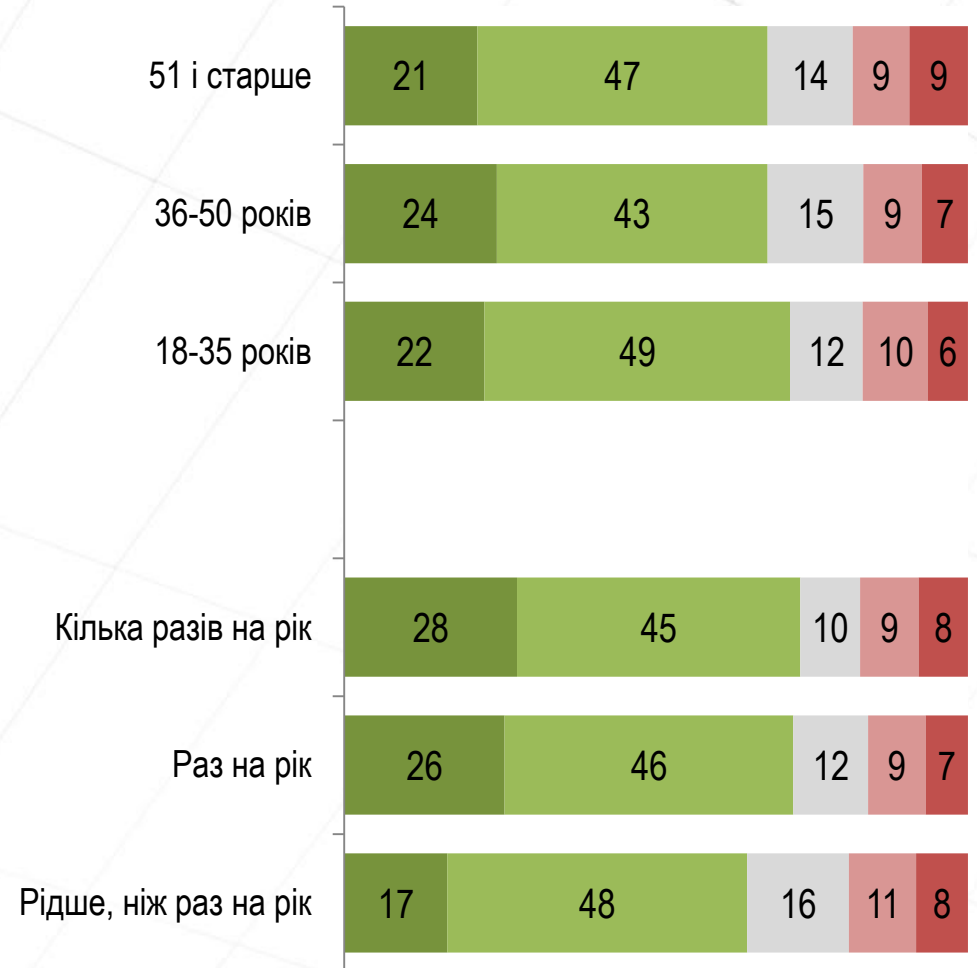

- Повністю підтримую
- Скоріше підтримую
- Важко відповісти
- Скоріше не підтримую
- Зовсім не підтримую

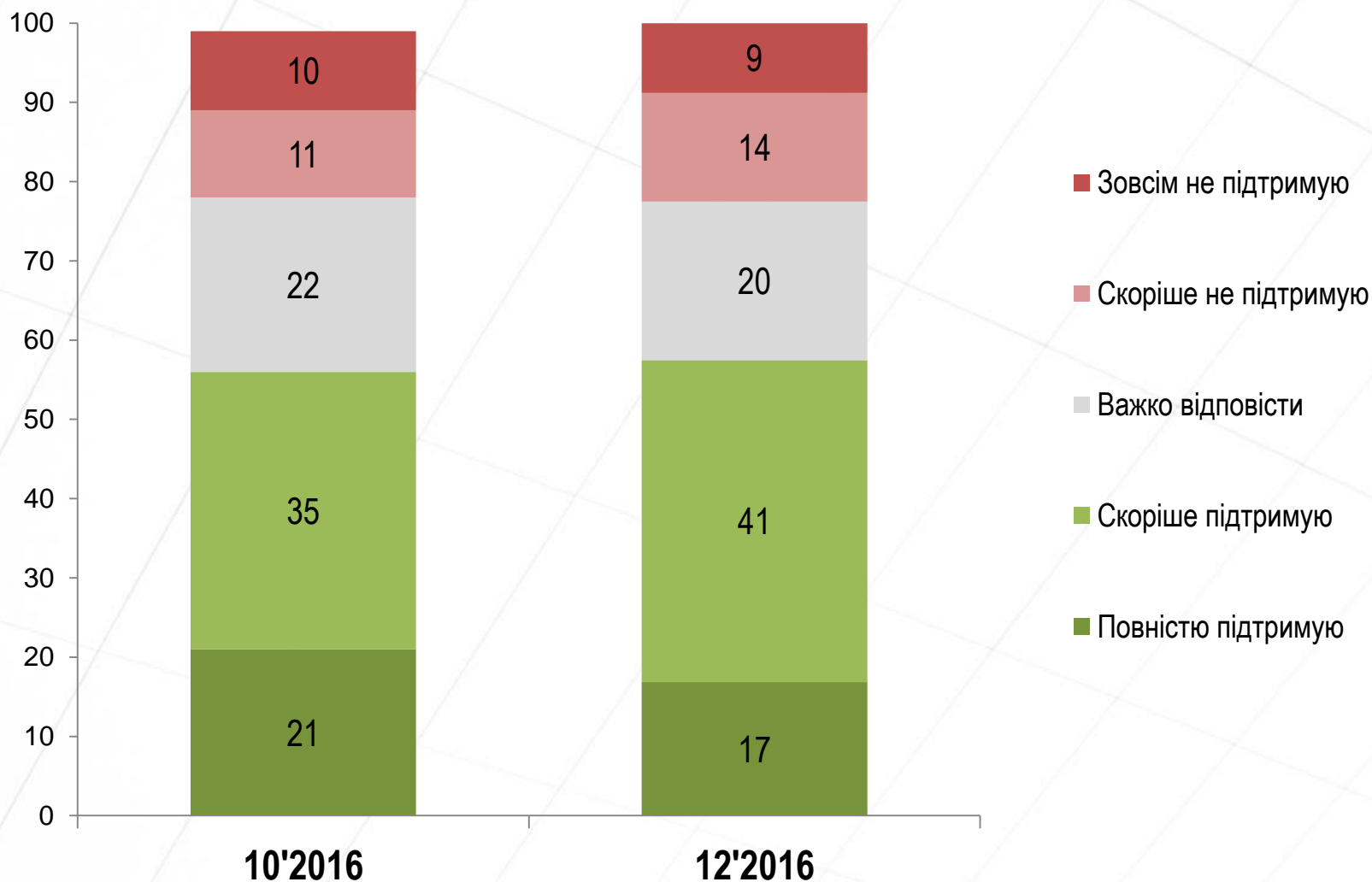
Регіони. Тип поселення

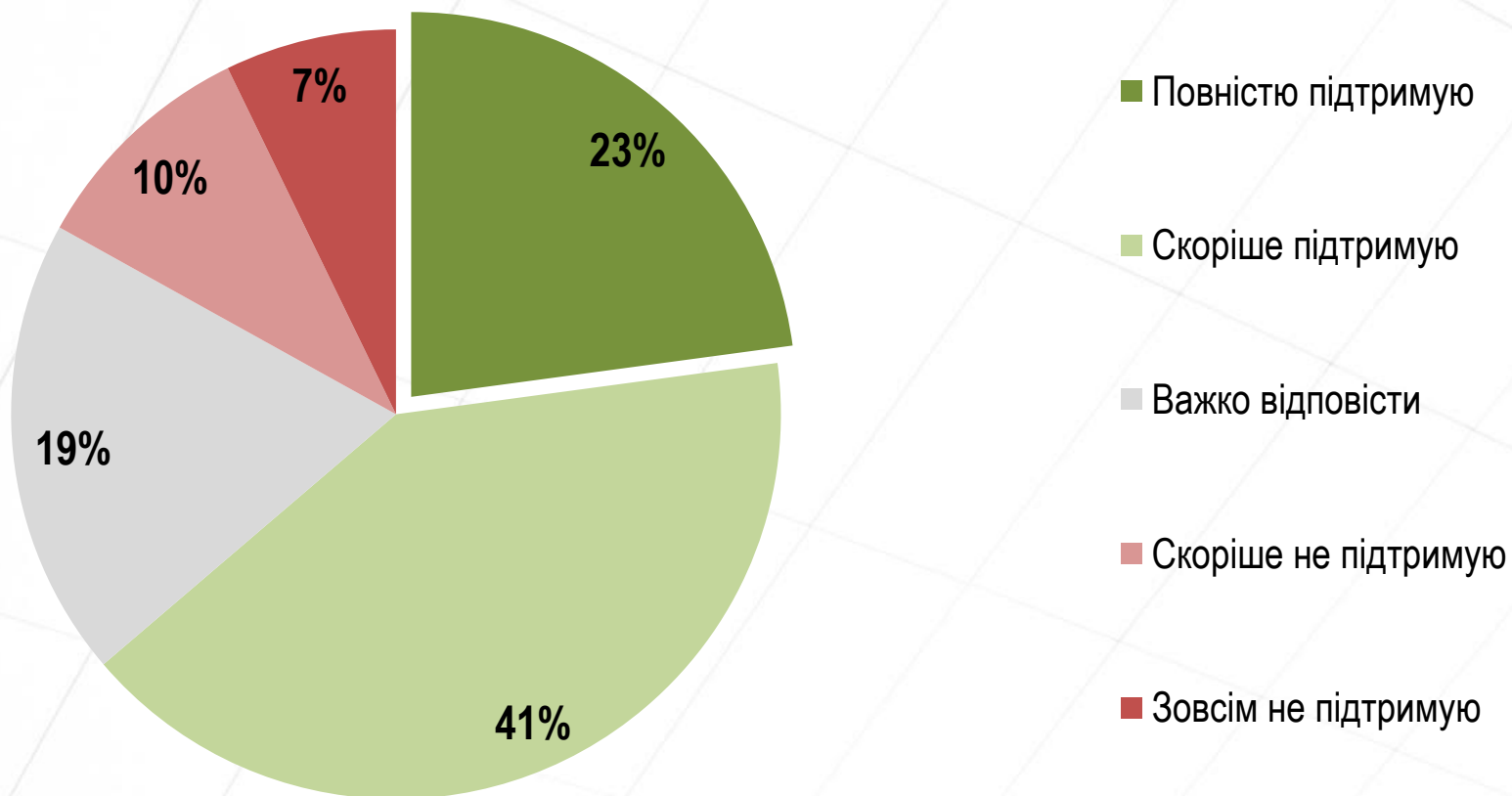
Вік. Частота звертання до лікаря

Нещодавно нова команда Міністерства охорони здоров'я скасувала "Наказ №33", згідно з яким бюджетні державні кошти виділялись медичним установам на підставі кількості лікарняних ліжок. Тепер бюджетні кошти на установи будуть розподілені залежно від кількості пацієнтів. Яка Ваша думка про це рішення?

Якою є Ваша думка про застосування процедури конкурентних, прозорих тендерів для державних закупівель певних лікарських препаратів?

Починаючи з 2017 року запровадження механізму укладання контрактів між пацієнтом і лікарем дозволить збільшити заробітну плату лікаря як мінімум на 30%. Які Ваші очікування стосовно наслідків цієї ініціативи?

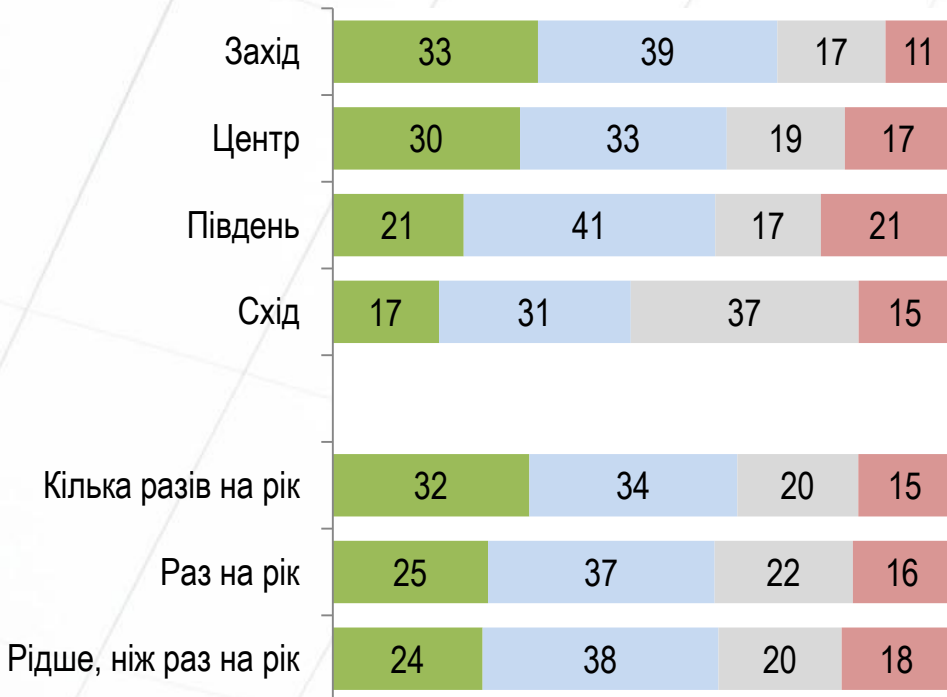

Починаючи з 2017 року запровадження механізму укладання контрактів між пацієнтом і лікарем дозволить збільшити заробітну плату лікаря як мінімум на 30%. Які Ваші очікування стосовно наслідків цієї ініціативи?

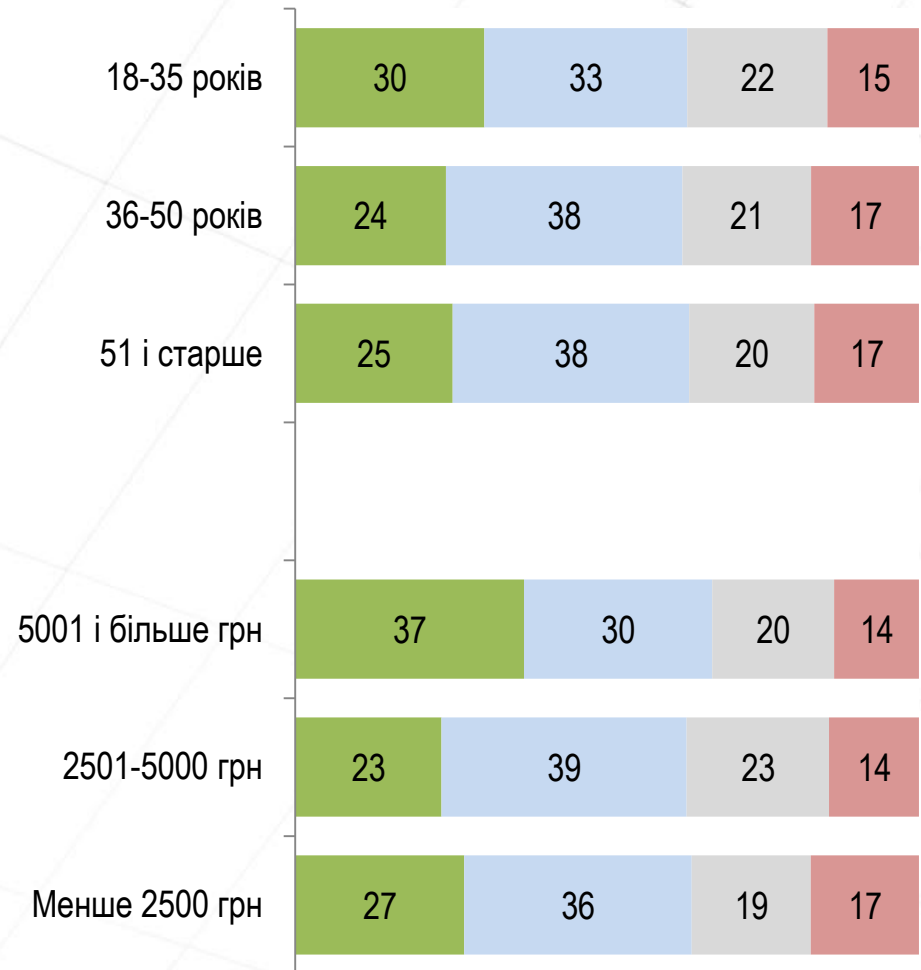

- Це покращить якість медичної допомоги
- Це не матиме жодного впливу на якість медичної допомоги
- Не знаю /Важко відповісти
- Це матиме негативний вплив на якість медичної допомоги

**Регіони.
Частота звертання до лікаря**

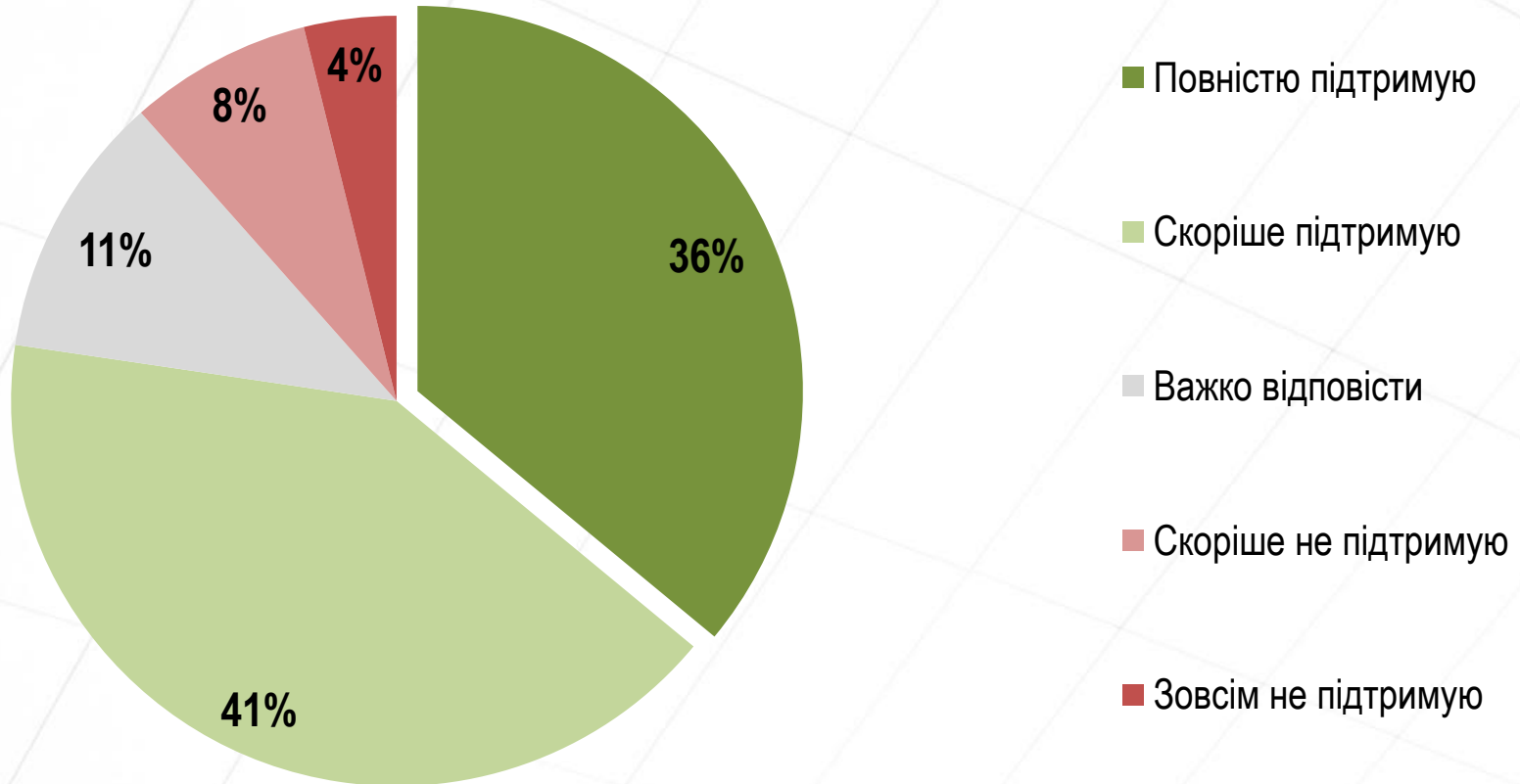
Вік. Дохід

Ставлення до вакцинації дітей

Яке Ваше ставлення до вакцинації дітей проти таких хвороб як поліомієліт, кір, туберкульоз, гепатит В, дифтерія та ін.?

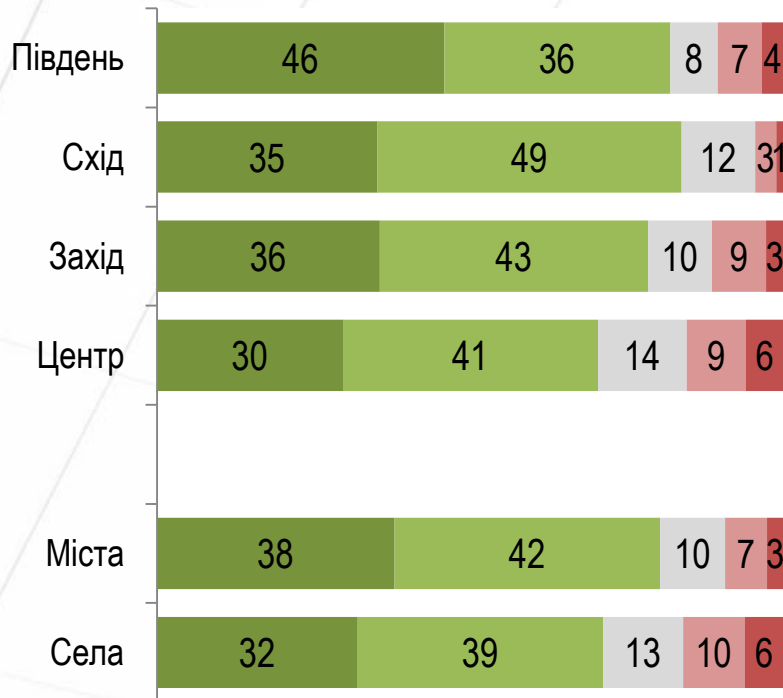

Яке Ваше ставлення до вакцинації дітей проти таких хвороб як поліомієліт, кір, туберкульоз, гепатит В, дифтерія та ін.?

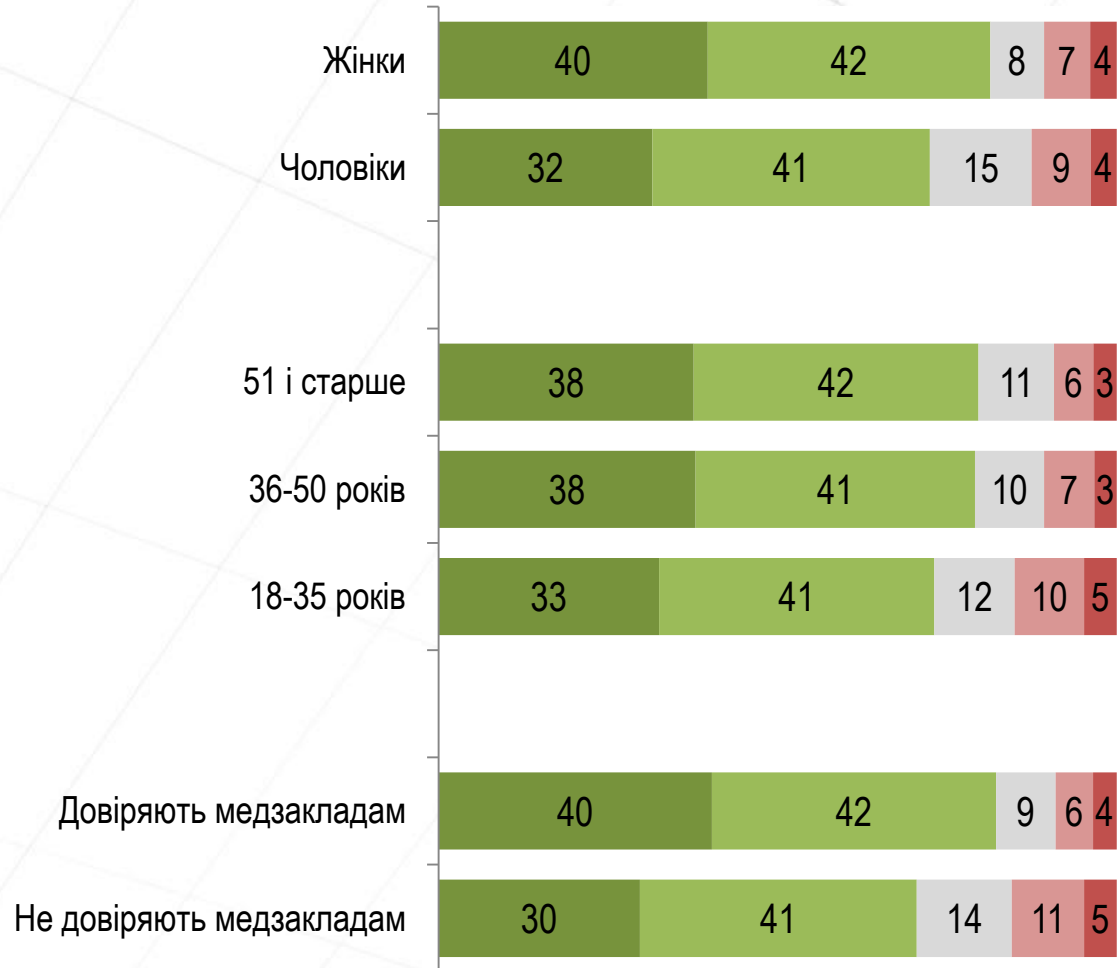

- Повністю підтримую
- Скоріше підтримую
- Важко відповісти
- Скоріше не підтримую
- Зовсім не підтримую

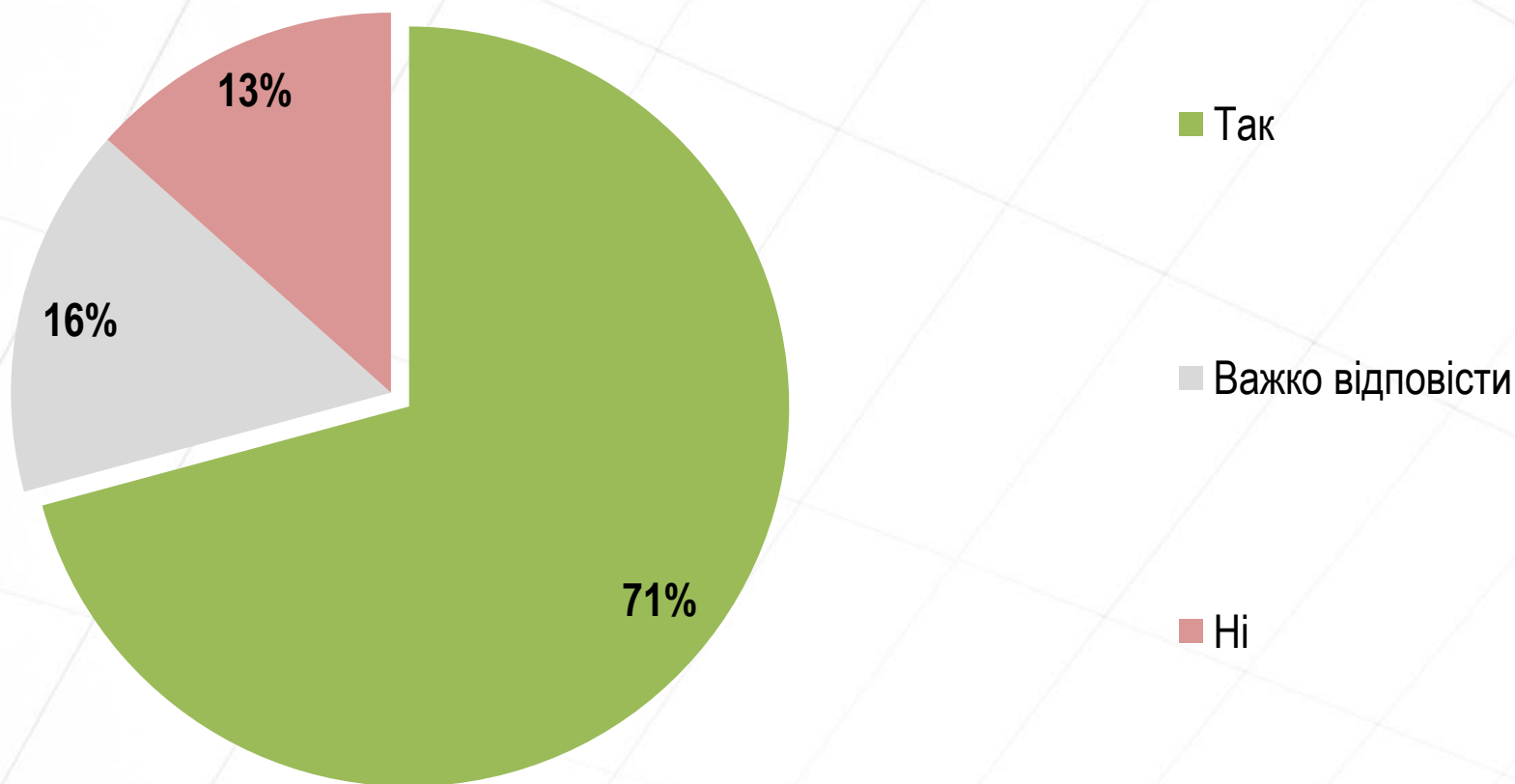
Регіони. Тип поселення

Стать. Вік. Довіра до медзакладів

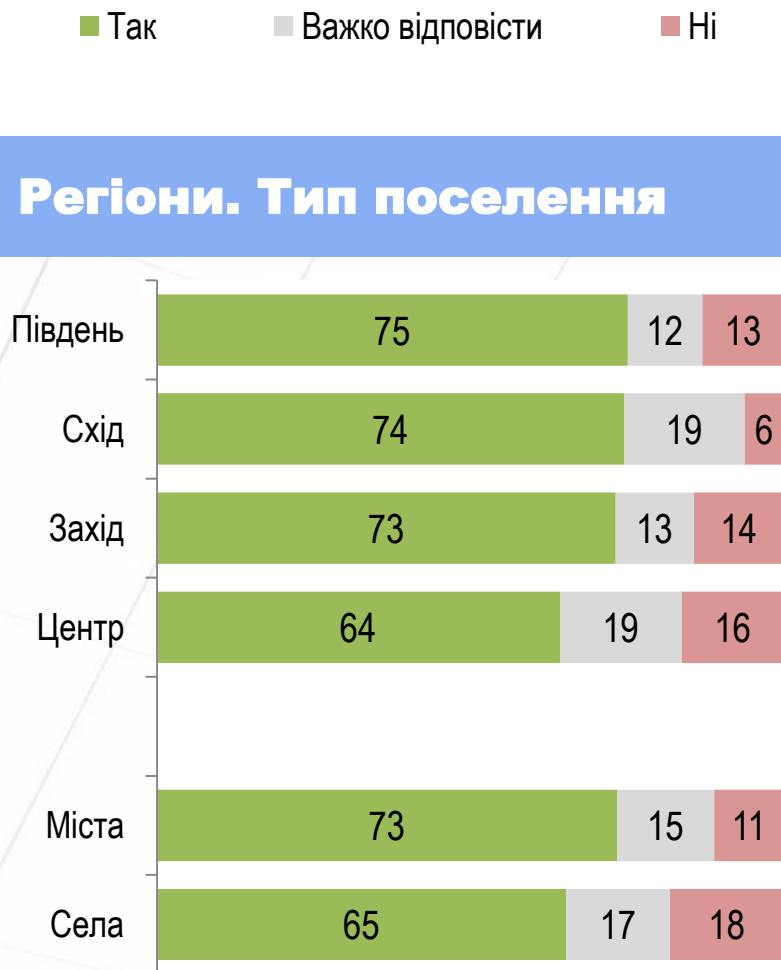
Чи повинні бути обов'язковими щеплення дітям проти таких хвороб як поліомієліт, туберкульоз, кір, гепатит В, дифтерія і т.д., за умови, що ці хвороби можуть загрожувати суспільному здоров'ю населення?

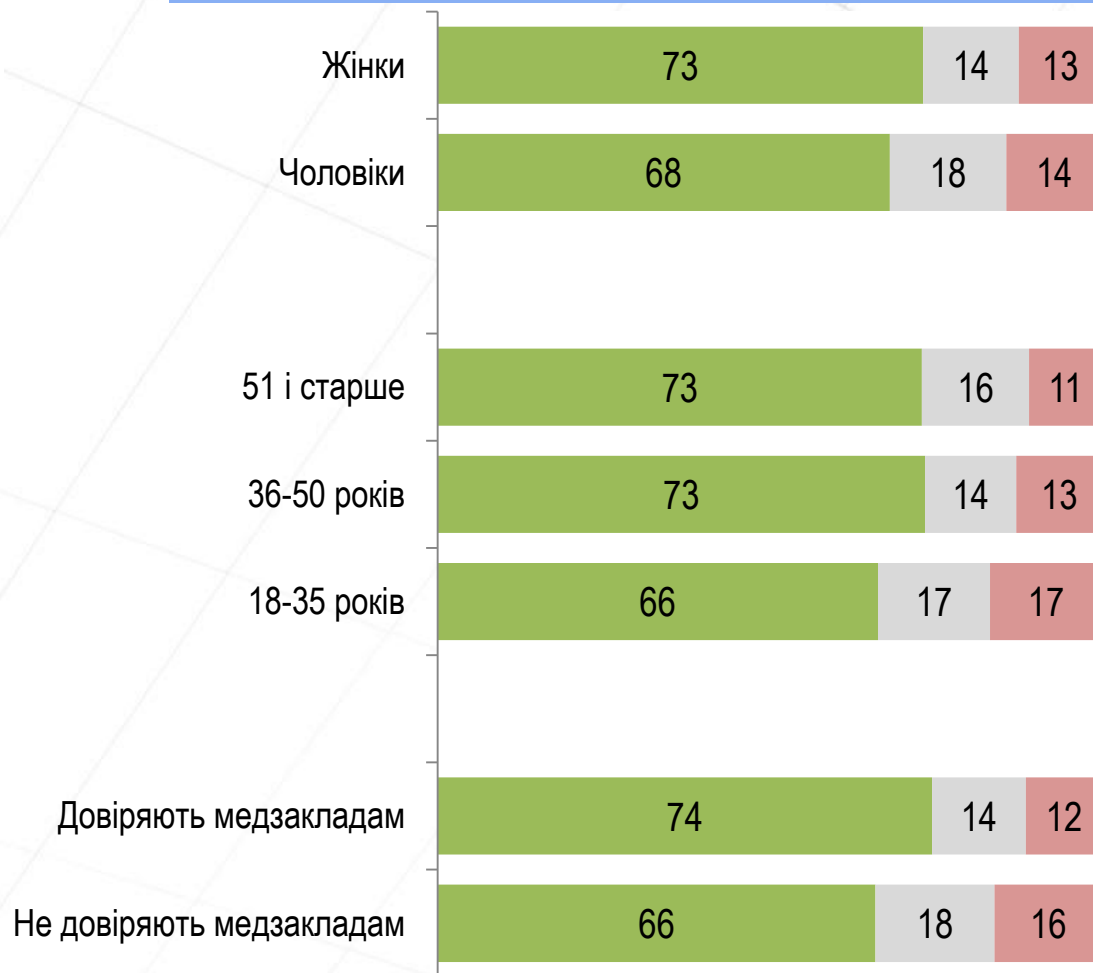
Чи повинні бути обов'язковими щеплення дітям проти таких хвороб як поліомієліт, туберкульоз, кір, гепатит В, дифтерія і т.д., за умови, що ці хвороби можуть загрожувати суспільному здоров'ю населення?

РЕЙТИНГ

Регіони. Тип поселення

Стать. Вік. Довіра до медичних закладів

Контакти

Соціологічна група «РЕЙТИНГ»

01010, г. Київ, вул. Івана Мазепи, 3, оф.3

(+380 44) 254-3693

(+380 44) 254-3694

<http://ratinggroup.ua/>

info@ratinggroup.com.ua

соціологічна група

РЕЙТИНГ